

WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN	w tys. PLN	w tys. EUR	w tys. EUR
	okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	okres od 01.01.2015 do 30.06.2015	okres od 01.01.2016 do 30.06.2016	okres od 01.01.2015 do 30.06.2015
Wynik z tytułu odsetek	19 450	2 531	4 440	612
Wynik z tytułu prowizji i opłat	(3 407)	(314)	(778)	(76)
Wynik z działalności operacyjnej	635	(6 558)	145	(1 586)
Zysk / (Strata) brutto	635	(6 558)	145	(1 586)
Zysk / (Strata) netto	248	(5 317)	57	(1 286)
Zysk / (Strata) netto na jedną akcję - podstawowy (w PLN/EUR)	0,00	(0,02)	0,00	(0,00)
Zysk / (Strata) netto na jedną akcję - rozwodniony (w PLN/EUR)	0,00	(0,02)	0,00	(0,00)
Dochody całkowite netto	240	(5 317)	55	(1 286)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 439 460)	(288 405)	(328 606)	(69 763)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(19 369)	(4 065)	(4 422)	(983)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	1 445 475	-	329 980	-
Przepływ pieniężny netto	(13 354)	(292 470)	(3 049)	(70 746)

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN	w tys. PLN	w tys. EUR	w tys. EUR
	stan na 30.06.2016	stan na 31.12.2015	stan na 30.06.2016	stan na 31.12.2015
Aktywa razem	4 352 594	791 485	983 526	185 729
Kapitał własny ogółem	486 269	286 029	109 879	67 119
Kapitał zakładowy	500 000	300 000	112 982	70 398
Liczba akcji (w tys.)	500 000	300 000	500 000	300 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	0,97	0,95	0,22	0,22
Rozwodniona liczba akcji (w tys.)	500 000	300 000	500 000	300 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	0,97	0,95	0,22	0,22
Współczynnik wypłacalności	17,9%	47,8%	17,9%	47,8%
Fundusze podstawowe Tier 1 (CET 1)	480 041	282 811	108 472	66 364
Fundusze własne	480 041	282 811	108 472	66 364

Wybrane pozycje skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego przeliczono na EUR według następujących kursów:

- pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – kurs liczony, jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca okresu sprawozdawczego, tj. 1 EUR = 4,3805 PLN za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku oraz 1 EUR = 4,1341 PLN za okres od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku,
- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs średni NBP na dzień 30 czerwca 2016 roku: 1 EUR = 4,4255 PLN oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku: 1 EUR = 4,2615 PLN.

Bank Hipoteczny

Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe
PKO Banku Hipotecznego S.A.
za okresy zakończone
30 czerwca 2016 roku oraz
30 czerwca 2015 roku

SPIS TREŚCI

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	3
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	3
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	5
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO - Spis Treści.....	7

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Przychody z tytułu odsetek	2	36 327	2 531	3 929
Koszty z tytułu odsetek	2	(16 877)	-	-
Wynik z tytułu odsetek		19 450	2 531	3 929
Przychody z tytułu prowizji i opłat	3	2 359	29	29
Koszty z tytułu prowizji i opłat	3	(5 766)	(343)	(345)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		(3 407)	(314)	(316)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	4	(4)	(10)	(10)
Wynik z pozycji wymiany	5	(4)	(0)	(0)
Pozostałe przychody operacyjne	6	157	46	51
Pozostałe koszty operacyjne	6	(130)	(17)	(17)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto		27	29	34
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	7	(758)	(5)	(5)
Ogólne koszty administracyjne	8	(14 669)	(8 789)	(11 889)
Wynik z działalności operacyjnej		635	(6 558)	(8 257)
Zysk / (Strata) brutto		635	(6 558)	(8 257)
Podatek dochodowy	9	(387)	1 241	1 563
Zysk / (Strata) netto		248	(5 317)	(6 694)
Zysk / (Strata) netto na jedną akcję - podstawowy (PLN)	10	0,00	(0,02)	(0,02)
Zysk / (Strata) netto na jedną akcję - rozwodniony (PLN)		0,00	(0,02)	(0,02)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)	10	376 923	300 000	300 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)		376 923	300 000	300 000

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Zysk / (Strata) netto		248	(5 317)	(6 694)
Inne dochody całkowite		(8)	-	-
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(8)	-	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto		(10)	-	-
Podatek odroczony z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		2	-	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, netto		(8)	-	-
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		-	-	-
Dochody całkowite netto, razem		240	(5 317)	(6 694)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
AKTYWA				
Kasa, środki w Banku Centralnym	11	732	4	-
Należności od banków	12	730	14 812	7 076
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13	134 995	39 988	274 967
Kredyty i pożyczki wobec klientów	14	4 180 957	722 655	7 736
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	15	16 653	500	-
Wartości niematerialne	16	5 828	3 176	3 265
Rzeczowe aktywa trwałe	17	660	647	658
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	2 876	3 261	1 563
Inne aktywa	18	9 163	6 442	289
SUMA AKTYWÓW		4 352 594	791 485	295 554
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY				
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków	19	2 577 786	469 298	-
Zobowiązania wobec klientów	20	614	146	-
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych listów zastawnych	21	1 030 236	29 933	-
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	22	246 288	-	-
Pozostałe zobowiązania	23	11 288	6 020	2 227
Rezerwy	24	113	59	21
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		3 866 325	505 456	2 248
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	25	500 000	300 000	300 000
Kapitał z aktualizacji wyceny		(6)	2	-
Zysk / (Strata) z lat ubiegłych		(13 973)	-	-
Wynik bieżącego okresu		248	(13 973)	(6 694)
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM		486 269	286 029	293 306
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO		4 352 594	791 485	295 554
Współczynnik wypłacalności	38	17,9%	47,8%	822,0%
Wartość księgowa aktywów netto (w tys. PLN)		486 269	286 029	293 306
Liczba akcji (w tys.)	25	500 000	300 000	300 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		0,97	0,95	0,98
Rozwodniona liczba akcji (w tys.)		500 000	300 000	300 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)		0,97	0,95	0,98

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zysk / (Strata) z lat ubiegłych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik bieżącego okresu	Kapitał własny ogółem
1 stycznia 2016 roku	25	300 000	2	-	(13 973)	-	286 029
Emisja akcji serii B	25	200 000	-	-	-	-	200 000
Podział wyniku / Przeniesienie na wynik z lat ubiegłych		-	-	(13 973)	13 973	-	-
Dochody całkowite razem, w tym:		-	(8)	-	-	248	240
Zysk / (Strata) netto		-	-	-	-	248	248
Kapitał z aktualizacji wyceny		-	(8)	-	-	-	(8)
30 czerwca 2016 roku		500 000	(6)	(13 973)	-	248	486 269
za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zysk / (Strata) z lat ubiegłych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik bieżącego okresu	Kapitał własny ogółem
1 stycznia 2015 roku	25	300 000	-	-	(1 377)	-	298 623
Dochody całkowite razem, w tym:		-	-	-	-	(5 317)	(5 317)
Zysk / (Strata) netto		-	-	-	-	(5 317)	(5 317)
Kapitał z aktualizacji wyceny		-	-	-	-	-	-
30 czerwca 2015 roku		300 000	-	-	(1 377)	(5 317)	293 306
za okres od dnia 6 października 2014 roku do 30 czerwca 2015 roku	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zysk / (Strata) z lat ubiegłych	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik bieżącego okresu	Kapitał własny ogółem
6 października 2014 roku		-	-	-	-	-	-
Emisja akcji serii A		300 000	-	-	-	-	300 000
Dochody całkowite razem, w tym:		-	-	-	-	(6 694)	(6 694)
Zysk / (Strata) netto		-	-	-	-	(6 694)	(6 694)
Kapitał z aktualizacji wyceny		-	-	-	-	-	-
30 czerwca 2015 roku	25	300 000	-	-	-	(6 694)	293 306

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk / (Strata) brutto		635	(6 559)	(8 257)
Korekty razem:		(1 440 095)	(281 846)	(280 577)
Amortyzacja		586	166	167
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów finansowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(94 957)	(274 910)	(274 910)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek wobec klientów		(3 459 021)	(7 739)	(7 739)
Zmiana stanu innych aktywów oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		(2 767)	(94)	(289)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		2 108 488	-	-
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		468	-	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu wyemitowanych listów zastawnych		669	-	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji		446	-	-
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości		774	24	24
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		5 269	764	2 227
Inne korekty		(51)	(57)	(57)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 439 460)	(288 405)	(288 834)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Wpływy z działalności inwestycyjnej		4	-	-
Zbycie i odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		4	-	-
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(19 374)	(4 065)	(4 090)
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		(16 122)	-	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(3 251)	(4 065)	(4 090)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(19 369)	(4 065)	(4 090)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wpływ z tytułu emisji akcji własnych		200 000	-	300 000
Wpływ z tytułu emisji listów zastawnych		1 000 000	-	-
Wpływ z tytułu emisji obligacji		245 842	-	-
Splata odsetek od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		(367)	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 445 475	-	300 000
Przepływy pieniężne netto		(13 354)	(292 470)	7 076
w tym z tytułu różnic kursowych od gotówki i jej ekwiwalentów		-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		14 817	299 546	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	28	1 462	7 076	7 076

NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO - SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne.....	9
2. Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen.....	9
NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT.....	11
2. Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	11
3. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat.....	11
4. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej.....	11
5. Wynik z pozycji wymiany.....	12
6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	12
7. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw.....	12
8. Ogólne koszty administracyjne.....	13
9. Podatek dochodowy.....	13
10. Zysk / strata przypadająca na jedną akcję.....	15
NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	16
11. Kasa, środki w Banku Centralnym.....	16
12. Należności od banków.....	16
13. Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	16
14. Kredyty i pożyczki wobec klientów.....	17
15. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży.....	17
16. Wartości niematerialne.....	18
17. Rzeczowe aktywa trwałe.....	18
18. Inne aktywa.....	19
19. Zobowiązania wobec banków.....	19
20. Zobowiązania wobec klientów.....	19
21. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych listów zastawnych.....	20
22. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji.....	20
23. Pozostałe zobowiązania.....	21
24. Rezerwy.....	21
25. Kapitały własne i akcjonariat Banku.....	21
POZOSTAŁE NOTY.....	22
26. Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania otrzymane.....	22
27. Sprawy sporne.....	22
28. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	23
29. Transakcje z jednostkami powiązаныmi.....	23
29.1. Transakcje z jednostkami powiązаныmi kapitałowo.....	23
29.2. Transakcje z jednostkami powiązаныmi osobowo.....	25
29.3. Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Hipotecznego.....	25
29.4. Zasady ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.....	25
30. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych.....	26
31. Segmenty działalności.....	27
CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ZWIĄZANYM Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI.....	28
32. Zarządzanie ryzykiem w PKO Banku Hipotecznym.....	28
32.1. Główne zasady zarządzania ryzykiem.....	28
32.2. Elementy procesu zarządzania ryzykiem bankowym.....	28
32.3. Organizacja zarządzania ryzykiem w Banku.....	29
32.4. Identyfikacja istotnych rodzajów ryzyka.....	30
33. Zarządzanie ryzykiem kredytowym.....	30

33.1. Pomiar i ocena ryzyka kredytowego	30
33.2. Utrata wartości ekspozycji kredytowych	31
33.3. Metody oszacowania utraty wartości	31
33.4. Rezerwy na pozabilansowe ekspozycje kredytowe.....	31
33.5. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego.....	31
33.5.1. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	31
33.5.2. Należności od banków.....	32
33.5.3. Kredyty i pożyczki wobec klientów	32
33.5.4. Praktyki forbearance	32
33.5.5. Koncentracja ryzyka kredytowego	33
33.5.6. Zabezpieczenia	33
33.6. Raportowanie ryzyka kredytowego.....	34
33.7. Działania zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego	34
34. Zarządzanie ryzykiem rynkowym.....	34
34.1. Pomiar i ocena ryzyka rynkowego	34
34.1.1. Pomiar ryzyka stopy procentowej	34
34.1.2. Pomiar ryzyka walutowego.....	36
34.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka rynkowego.....	36
34.3. Raportowanie ryzyka rynkowego.....	36
34.4. Działania zarządcze dotyczące ryzyka rynkowego	36
35. Zarządzanie ryzykiem płynności	36
35.1. Pomiar ryzyka płynności.....	37
35.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka płynności.....	37
35.3. Analiza bilansu Banku z wyłączeniem pochodnych instrumentów finansowych według terminów zapadalności/wymagalności	38
35.4. Przepływy kontraktowe środków pieniężnych z transakcji na pochodnych instrumentach finansowych według terminów zapadalności/wymagalności	39
35.5. Koncentracja źródeł finansowania.....	39
35.6. Testy warunków skrajnych (stress-testy płynności)	40
35.7. Raportowanie ryzyka płynności.....	40
35.8. Działania zarządcze dotyczące ryzyka płynności	40
36. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym.....	40
36.1. Pomiar ryzyka operacyjnego	41
36.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego	41
36.3. Raportowanie ryzyka operacyjnego	41
36.4. Działania zarządcze dotyczące ryzyka operacyjnego.....	41
37. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności.....	41
37.1. Cel zarządzania ryzykiem braku zgodności.....	41
37.2. Identyfikacja i ocena ryzyka braku zgodności	42
37.3. Monitorowanie ryzyka braku zgodności.....	42
37.4. Raportowanie ryzyka braku zgodności	42
38. Adekwatność kapitałowa.....	42
38.1. Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej.....	43
38.2. Wymogi w zakresie funduszy własnych (Filar I).....	43
38.3. Współczynnik dźwigni finansowej (<i>leverage ratio</i>).....	44
38.4. Kapitał wewnętrzny (Filar II).....	44
38.5. Ujawnienia (Filar III).....	44
ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY.....	45
39. Zdarzenia następujące po dniu kończącym okres sprawozdawczy.....	45

NOTY DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe PKO Banku Hipotecznego Spółka Akcyjna („PKO Bank Hipoteczny”, „Bank”) zostało sporządzone na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku. Obejmuje okresy od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku oraz od dnia 6 października 2014 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku. Dodatkowo zaprezentowano dane obejmujące okres od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku. Dane finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), w zaokrągleniu do tysiąca złotych, chyba że wskazano inaczej.

PKO Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdyni przy ul. Jerzego Waszyngtona 17, 81-342 Gdynia został wpisany w dniu 24 października 2014 roku do Rejestru przedsiębiorców, który jest prowadzony przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000528469. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 222181030. Kapitał zakładowy wynosi 500.000.000,00 PLN i został w całości opłacony.

Działalność Banku

PKO Bank Hipoteczny jest bankiem specjalistycznym prowadzącym działalność na podstawie ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych, ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, Kodeksu spółek handlowych oraz innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad dobrej praktyki bankowej oraz Statutu Banku.

Bank specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego S.A. Bank pozyskuje kredyty do swojego portfela w oparciu o strategiczną współpracę z PKO Bankiem Polskim SA.

Podstawowym celem Banku jest emisja listów zastawnych, które mają stanowić główne źródło długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami.

Wskazanie, czy Bank jest jednostką dominującą lub znaczącym inwestorem oraz czy sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe

PKO Bank Hipoteczny nie jest jednostką dominującą oraz znaczącym inwestorem dla jednostek stowarzyszonych i współzależnych. W związku z tym PKO Bank Hipoteczny nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, które obejmuje dane finansowe tych jednostek.

Jednostką dominującą PKO Banku Hipotecznego jest PKO Bank Polski S.A., który sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego.

Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku

Poniższa tabela przedstawia skład Zarządu PKO Banku Hipotecznego S.A. w okresie sporządzenia Sprawozdania Finansowego:

Lp.	Imię Nazwisko	Funkcja	Data powołania	Data odwołania/ rezygnacji
1	Rafał Kozłowski	Prezes Zarządu	06.10.2014 r.	-
2	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	06.10.2014 r.	31.03.2015 r.
3	Bartłomiej Śliwa	Wiceprezes Zarządu	06.10.2014 r.	13.08.2015 r.
2	Jakub Niestuchowski	Wiceprezes Zarządu	01.04.2015 r.	-
3	Marek Szcześniak	Wiceprezes Zarządu	01.06.2015 r.	-

W dniu 6 października 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku powołało poniżej wymienione osoby w skład Rady Nadzorczej PKO Banku Hipotecznego S.A.

Lp.	Imię Nazwisko	Funkcja	Data powołania	Data odwołania/ rezygnacji
1	Jakub Papierski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	06.10.2014 r.	-
2	Jacek Oblękowski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	06.10.2014 r.	08.04.2016 r.
3	Piotr Alicki	Członek Rady Nadzorczej	06.10.2014 r.	-
4	Piotr Mazur	Członek Rady Nadzorczej / Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej (od 14.04.2016 r.)	06.10.2014 r.	-
5	Artur Osytek	Członek Rady Nadzorczej	06.10.2014 r.	-
6	Barbara Soares da Silva	Członek Rady Nadzorczej	06.10.2014 r.	-

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe, podlegające przeglądowi przez Komitet Audytu, Finansów i Ryzyka Rady Nadzorczej Banku w dniu 26 sierpnia 2016 roku, zostało zaakceptowane do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 23 sierpnia 2016 roku.

2. Opis ważniejszych zasad rachunkowości oraz szacunków i ocen

2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe PKO Banku Hipotecznego zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, zatwierdzonego przez Unię Europejską.

Zasady rachunkowości oraz metody obliczeniowe zastosowane do sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego są spójne z zasadami, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego PKO Banku Hipotecznego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Prezentowane skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe za okresy zakończone 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku powinno być czytane łącznie ze sprawozdaniem finansowym PKO Banku Hipotecznego za okres od 6 października 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku sporządzonym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

2.2. Ważniejsze szacunki i oceny

Bank podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które Bank przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów, dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach.

Założenia, co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów oraz zobowiązań, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Bank uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Bank szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są ujmowane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego danego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy, są one ujmowane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Przy sporządzaniu śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Bank przyjął te same zasady oszacowania, które zastosowano do sprawozdania finansowego za okres od 6 października 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku. Najistotniejsze szacunki dokonane za okresy 6 miesięcy zakończone 30 czerwca 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku dotyczą utraty wartości aktywów finansowych, która została zaprezentowana w Nocie 7.

2.3. Zmiany zasad rachunkowości

Wprowadzenie nowych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie w 2015 roku oraz w pierwszym półroczu 2016 roku nie miało istotnego wpływu na niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe.

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2016 r. i nie zostały one zastosowane w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym. Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie Standardów i Interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Bank zasady rachunkowości, z wyjątkiem MSSF 9 i MSSF 15, których wpływ na stosowane przez Bank zasady rachunkowości nie został jeszcze oceniony. Bank planuje ich zastosowanie w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach (bez wcześniejszego zastosowania), pod warunkiem zatwierdzenia przez UE.

NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Przychody odsetkowe obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	35 732	1 584	2 982
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek wobec klientów, w tym:	35 708	9	9
od kredytów z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-
Przychody z tytułu lokat w bankach	24	1 575	2 973
Pozostałe przychody, w tym:	595	947	947
Przychody z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	595	882	882
Przychody z tytułu aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-	65	65
Razem	36 327	2 531	3 929

Koszty z tytułu odsetek

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Koszty odsetkowe obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	(16 877)	-	-
Koszty z tytułu otrzymanych kredytów	(2 156)	-	-
Koszty z tytułu płatności odroczonej	(11 057)	-	-
Koszty z tytułu wyemitowanych listów zastawnych	(2 949)	-	-
Koszty z tytułu wyemitowanych obligacji	(715)	-	-
Razem	(16 877)	-	-

3. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Przychody od aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	2 359	29	29
z tytułu kredytów i pożyczek wobec klientów	2 359	29	29
Razem	2 359	29	29

W przychodach z tytułu prowizji i opłat prezentuje się m.in. pobieraną od klienta opłatę za dokonanie przez Bank oceny wartości nieruchomości mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia kredytu.

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Prowizje za usługi operacyjne banków	(58)	(7)	(9)
Koszty związane z programem emisji listów zastawnych	(313)	-	-
Koszty związane z programem emisji obligacji	(118)	-	-
Koszty związane z otrzymaną linią kredytową	(417)	-	-
Sporządzanie przez rzeczoznawców majątkowych ekspertyz Bankowo-Hipotecznej Wartości Nieruchomości (BHWN)	(3 638)	(336)	(336)
Obsługa administracyjna kredytów	(1 099)	-	-
Koszty ubezpieczenia kredytów	(123)	-	-
Razem	(5 766)	(343)	(345)

4. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Instrumenty pochodne	-	-	-
w tym, punkty SWAP	-	-	-
Instrumenty dłużne	(4)	(10)	(10)
Razem	(4)	(10)	(10)

5. Wynik z pozycji wymiany

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Wynik z pozycji wymiany	(4)	(0)	(0)
w tym, punkty SWAP	-	-	-
Razem	(4)	(0)	(0)

6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Pozostałe przychody operacyjne			
Przychody uboczne	155	45	49
Inne	2	1	2
Razem	157	46	51

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Pozostałe koszty operacyjne			
Koszty uboczne	(127)	(17)	(17)
Inne	(3)	(0)	(0)
Razem	(130)	(17)	(17)

7. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw

Za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku	Wartość na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia		Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat
		Utworzenie w okresie	Z tytułu spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie			
Należności od banków	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	198	1 230	-	510	918	(720)	
Sektor niefinansowy	198	1 230	-	510	918	(720)	
kredyty mieszkaniowe	198	1 230	-	510	918	(720)	
Rezerwa na udzielone zobowiązania	31	38	-	-	69	(38)	
Razem	229	1 268	-	510	987	(758)	

Za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku	Wartość na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia		Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat
		Utworzenie w okresie	Z tytułu spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie			
Należności od banków	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	3	-	-	3	(3)	
Sektor niefinansowy	-	3	-	-	3	(3)	
kredyty mieszkaniowe	-	3	-	-	3	(3)	
Rezerwa na udzielone zobowiązania	-	2	-	-	2	(2)	
Razem	-	5	-	-	5	(5)	

Za okres od dnia 6 października 2014 roku do 30 czerwca 2015 roku	Wartość na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia		Wartość na koniec okresu	Utworzenie netto - wpływ na rachunek zysków i strat
		Utworzenie w okresie	Z tytułu spisania aktywów i rozliczenia	Rozwiązanie w okresie			
Należności od banków	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	3	-	-	3	(3)	
Sektor niefinansowy	-	3	-	-	3	(3)	
kredyty mieszkaniowe	-	3	-	-	3	(3)	
Rezerwa na udzielone zobowiązania	-	2	-	-	2	(2)	
Razem	-	5	-	-	5	(5)	

8. Ogólne koszty administracyjne

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Świadczenia pracownicze	(7 097)	(5 862)	(8 649)
Koszty rzeczowe	(5 776)	(2 713)	(3 017)
Amortyzacja, w tym:	(586)	(166)	(167)
rzeczowe aktywa trwałe	(112)	(53)	(54)
wartości niematerialne	(474)	(113)	(113)
Podatki i opłaty	(1 210)	(48)	(56)
Razem	(14 669)	(8 789)	(11 889)

Koszty rzeczowe

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Usługi z tytułu umów na wykonywanie czynności określonych w Prawie bankowym	(2 135)	(1 068)	(1 068)
Usługi obce z tytułu innych umów	(610)	(258)	(258)
Koszty informatyczne	(551)	(384)	(413)
Czynsze	(915)	(605)	(774)
Leasing operacyjny	(123)	(74)	(116)
Opłaty BFG	(1 084)	-	-
Pozostałe	(358)	(324)	(388)
Razem	(5 776)	(2 713)	(3 017)

Świadczenia pracownicze

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Wynagrodzenia, w tym:	(5 839)	(5 016)	(7 511)
rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń (Nota 29.4)	(892)	(443)	(443)
rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe	(16)	(19)	(19)
Narzut na wynagrodzenia, w tym:	(1 030)	(708)	(972)
rezerwa na narzuty na zmienne składniki wynagrodzeń (Nota 29.4)	(178)	(80)	(80)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(228)	(138)	(166)
Razem	(7 097)	(5 862)	(8 649)

W pozycji *Inne świadczenia na rzecz pracowników* prezentuje się koszty: delegacji, szkoleń oraz odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

9. Podatek dochodowy

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Rachunek zysków i strat			
Bieżące obciążenie podatkowe	-	-	-
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(387)	1 241	1 563
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(387)	1 241	1 563
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych związane z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	2	-	-
Razem	(385)	1 241	1 563

Wyliczenie efektywnej stopy podatkowej

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	635	(6 558)	(8 257)
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej (19%)	(121)	1 246	1 569
Wpływ trwałych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	(266)	(5)	(6)
opłata ostrożnościowa BFG	(66)	-	-
PCC z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego	(190)	-	-
koszty PFRON	(6)	(4)	(5)
wpływ pozostałych różnic trwałych	(4)	(1)	(1)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(387)	1 241	1 563
Efektywna stopa podatkowa	60,95%	18,93%	18,93%
Różnica przejściowa wynikająca z podatku odroczonego wykazana w rachunku zysków i strat	(387)	1 241	1 563
Razem bieżące obciążenie podatkowe wykazywane w rachunku zysków i strat	0	0	0

Zobowiązania / należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku Bank nie posiadał zarówno zobowiązań, jak również należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego.

Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej			Rachunek zysków i strat		
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego						
Odsetki naliczone od należności od banków	-	-	-	-	(41)	-
Odsetki naliczone od należności od klientów	1 352	191	2	1 161	2	2
Odsetki naliczone i dyskonto od papierów wartościowych	15	-	-	15	-	-
Korekta wyceny metodą liniową i ESP portfela kredytowego	3 334	772	13	2 562	13	13
Korekta wyceny metodą liniową i ESP emisji własnych	437	-	-	437	-	-
Koszty zapłacone rozliczane na wynik w czasie	468	547	-	(79)	-	-
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	2	4	5	(2)	3	5
Wycena papierów wartościowych	1	1	9	0	9	9
odniesiona na wynik	-	-	9	0	9	9
odniesiona na inne dochody całkowite	1	1	-	n/d	n/d	n/d
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	5 609	1 515	29	4 094	(14)	29
Aktywa z tytułu podatku odroczonego						
Odsetki naliczone od zobowiązań wobec banków	1 149	-	-	1 149	-	-
Odsetki naliczone oraz dyskonto od zobowiązań z tytułu emisji	566	8	-	558	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych	187	43	1	144	1	1
Rezerwa na koszty	1 151	699	325	452	127	325
Strata podatkowa	5 429	4 026	1 266	1 403	1 099	1 266
Wycena papierów wartościowych	3	-	-	1	-	-
odniesiona na wynik	1	-	-	1	-	-
odniesiona na inne dochody całkowite	2	-	-	n/d	n/d	n/d
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	8 485	4 776	1 592	3 707	1 227	1 592
Łączny efekt różnic przejściowych	2 876	3 261	1 563	(387)	1 241	1 563
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	2 876	3 261	1 563			
Wpływ netto podatku odroczonego na rachunek zysków i strat				(387)	1 241	1 563

Aktywa oraz rezerwa z tytułu podatku odroczonego są tworzone w wyniku występowania różnic przejściowych w związku z różnym okresem ujmowania wybranych przychodów i kosztów dla celów księgowych oraz podatkowych.

Rozpoznanie aktywa z tytułu podatku odroczonego na poniesionej stracie podatkowej wynika z dokonanej na podstawie projekcji podatkowej oceny możliwości jej rozliczenia w okresie przewidzianym przepisami prawa podatkowego.

W pozycji *Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych* zaprezentowano aktywa z tytułu podatku odroczonego wynikające z ujęcia rezerw na koszty działalności.

10. Zysk / strata przypadająca na jedną akcję

Podstawowy zysk / strata przypadająca na jedną akcję

Podstawowy zysk / strata przypadająca na jedną akcję obliczana jest w oparciu o zysk / stratę przypadającą na zwykłych akcjonariuszy Banku poprzez podzielenie zysku / straty, która na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk / strata na jedną akcję

	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Zysk / (strata) przypadająca na akcjonariuszy zwykłych (w tys. PLN)	248	(5 317)	(6 694)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w tys.)	376 923	300 000	300 000
Zysk / (strata) przypadająca na jedną akcję (w PLN na akcję)	0,00	(0,02)	(0,02)

Rozwodniony zysk/strata przypadająca na jedną akcję

Rozwodniony zysk/strata przypadająca na jedną akcję obliczana jest na podstawie zysku/straty przypadającej na zwykłych akcjonariuszy poprzez podzielenie zysku/straty, która na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

W Banku w okresach zakończonych dnia 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku nie występowały instrumenty rozwadniające zysk/stratę przypadającą na jedną akcję.

NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

11. Kasa, środki w Banku Centralnym

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	732	4	-
Gotówka	-	-	-
Razem	732	4	-

Rezerwa obowiązkowa

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku Bank utrzymywał rezerwę obowiązkową w wysokości odpowiednio 1.109 tys PLN oraz 0 PLN.

12. Należności od banków

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Lokaty w bankach	-	9 000	-
Rachunki bieżące	730	5 812	7 076
Razem	730	14 812	7 076
Odpis z tytułu utraty wartości należności	-	-	-
Razem netto	730	14 812	7 076

Ryzyko związane z należnościami od banków zostało szerzej opisane w Nocie 33 „Zarządzanie ryzykiem kredytowym”.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia, w kwocie 730 tys. PLN według stanu na 30 czerwca 2016 roku oraz 7.076 tys. PLN według stanu na 30 czerwca 2015 roku są w całości traktowane jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

13. Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Według wartości bilansowej	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Dłużne papiery wartościowe	134 995	39 988	274 967
emitowane przez banki centralne, bony pieniężne NBP	134 995	39 988	274 967
Razem	134 995	39 988	274 967
Dłużne papiery wartościowe według wartości nominalnej	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
emitowane przez banki centralne, bony pieniężne NBP	135 000	40 000	275 000
Średnia rentowność dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez banki centralne	1,523%	1,523%	1,523%

Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są klasyfikowane do tego portfela jako odrębnie zarządzana grupa aktywów finansowych, której wyniki oceniane są w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami polityki inwestycyjnej Banku.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku Bank nie posiadał przeniesionych aktywów finansowych, które zostały wyłączone ze sprawozdania finansowego w całości, dla których Bank utrzymywałby zaangażowanie w tych aktywach. Bank nie posiadał również przeniesionych instrumentów finansowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które nie zostały wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według wartości bilansowej - terminy zapadalności

Na dzień 30 czerwca 2016 roku	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Dłużne papiery wartościowe						
emitowane przez banki centralne, bony pieniężne NBP	134 995	-	-	-	-	134 995
Razem	134 995	-	-	-	-	134 995

Na dzień 30 czerwca 2015 roku	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Dłużne papiery wartościowe						
emitowane przez banki centralne, bony pieniężne NBP	274 967	-	-	-	-	274 967
Razem	274 967	-	-	-	-	274 967

14. Kredyty i pożyczki wobec klientów

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kredyty i pożyczki wobec klientów brutto, w tym:	4 181 875	722 853	7 739
sektor niefinansowy	4 181 875	722 853	7 739
mieszkaniaowe	4 181 875	722 853	7 739
kredyty udzielone	1 088 684	294 663	7 739
nabyte wierzytelności	3 093 191	428 190	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wobec klientów	(918)	(198)	(3)
Kredyty i pożyczki wobec klientów netto	4 180 957	722 655	7 736

W pierwszym półroczu 2016 roku Bank zakupił, na podstawie podpisanej z PKO Bankiem Polskim S.A. w dniu 17 listopada 2015 roku Umowy Ramowej Sprzedaży Wierzytelności, portfele wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie w kwocie 2.727.306 tys. PLN. Cena nabycia została ustalana na poziomie wartości rynkowej w oparciu o wyceny dokonane przez niezależnego rzeczoznawcę. Nabyte wierzytelności zostały ujawnione w księgach Banku w uzgodnionych w Umowach Sprzedaży Wierzytelności danych przeniesienia, w których Bank nabywał prawa do wpływów z poszczególnych portfeli oraz przyjmował odpowiedzialność za wszelkie koszty i ryzyka ekonomiczne związane z wierzytelnościami wchodzącymi w ich skład. Zakup portfeli wierzytelności jest początkowo finansowany zobowiązaniami, których charakter został opisany w Nocie 19. Docelowo Bank refinansuje nabywane portfele wierzytelności głównie poprzez emisje hipotecznych listów zastawnych opisanych w Nocie 21.

Kredyty i pożyczki wobec klientów według metod kalkulacji odpisów	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Wyceniane według metody zindywidualizowanej	-	-	-
Wyceniane według metody portfelowej, ze stwierdzoną utratą wartości	-	-	-
Wyceniane według metody grupowej (IBNR)	4 181 875	722 853	7 739
Kredyty i pożyczki wobec klientów brutto	4 181 875	722 853	7 739
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody zindywidualizowanej	-	-	-
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody portfelowej	-	-	-
Odpisy na ekspozycje wyceniane według metody grupowej (IBNR)	(918)	(198)	(3)
Odpisy - razem	(918)	(198)	(3)
Kredyty i pożyczki wobec klientów netto	4 180 957	722 655	7 736

Szczegółowy opis zmian odpisów zaprezentowano w Nocie 7 „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw”.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku nie wystąpiły kredyty z rozpoznaną utratą wartości, jak również kredyty opóźnione w spłacie powyżej 90 dni.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku Bank nie posiadał przeniesionych aktywów finansowych, które są wyłączone ze sprawozdania finansowego w całości dla których Bank utrzymywałby zaangażowanie w tych aktywach.

15. Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży brutto	16 653	500	-
emitowane przez Skarb Państwa, obligacje skarbowe PLN	16 653	500	-
Odpisy z tytułu utraty wartości dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-
Razem dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	16 653	500	-
Razem kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	-	-	-
Razem inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży netto	16 653	500	-

Dłużne papiery wartościowe według wartości nominalnej	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
emitowane przez Skarb Państwa, obligacje skarbowe PLN	16 980	500	-
Średnia rentowność dłużnych papierów wartościowych	2,223%	1,964%	n/d

Fundusz Ochrony Środków Gwarantowanych

Bank dokonał wyliczenia Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych (dalej: „FOŚG”) zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (t. jedn. Dz. U. z 2009 roku nr 84, poz.711 z późniejszymi zmianami). Na dzień 30 czerwca 2016 roku

FOŚG wynosił 377,5 tys. PLN, a Bank utrzymywał na pokrycie funduszu aktywa w wysokości 449,4 tys. PLN. Ze względu na brak środków gwarantowanych na datę ustalenia wysokości funduszu, fundusz ten na dzień 30 czerwca 2015 roku oraz 31 grudnia 2015 roku wynosił 0 PLN.

16. Wartości niematerialne

Za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku	Wartości niematerialne w budowie	Oprogramowanie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	-	3 689	3 689
Zakupy	2 670	456	3 126
Transfery	-	-	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	2 670	4 145	6 815
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	(513)	(513)
Amortyzacja	-	(474)	(474)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	-
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	(987)	(987)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	-	3 176	3 176
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 670	3 158	5 828

Istotną wartością niematerialną z punktu widzenia Banku był zakup w I połowie 2016 roku licencji na Moduł Rejestru i Rachunku Zabezpieczenia w systemie centralnym o wartości 2.670 tys. PLN. W związku z trwającym procesem dostosowywania systemu jest on ujęty w wartościach niematerialnych w budowie.

Za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku	Wartości niematerialne w budowie	Oprogramowanie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	-	4	4
Zakupy	2 730	644	3 374
Transfery	(2 730)	2 730	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	-	3 378	3 378
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-
Amortyzacja	-	(113)	(113)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	-
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	(113)	(113)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	-	4	4
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	-	3 265	3 265

Istotną wartością niematerialną z punktu widzenia Banku był zakup w I połowie 2015 roku licencji na system centralny o wartości 2.724 tys. PLN.

Bank nie wytwarza patentów i licencji we własnym zakresie.

Według stanu na 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku nie występowały wartości niematerialne do których tytuł prawny Banku podlega ograniczeniu oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.

17. Rzeczowe aktywa trwałe

Za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku	Środki trwałe w budowie	Inwestycje w obce środki trwałe	Maszyny i urządzenia	Inne	Ogółem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	-	28	400	376	804
Zakupy	6	-	98	21	125
Transfery	(6)	6	-	-	-
Likwidacja i sprzedaż	-	-	(0)	-	(0)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	-	34	498	397	929
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) i odpis aktualizujący na początek okresu	-	(0)	(106)	(51)	(157)
Amortyzacja	-	(2)	(72)	(38)	(112)
Likwidacja i sprzedaż	-	-	0	-	0
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) i odpis aktualizujący na koniec okresu	-	(2)	(178)	(89)	(269)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	-	28	294	325	647
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	-	32	320	308	660

Za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku	Środki trwałe w budowie	Inwestycje w obce środki trwałe	Maszyny i urządzenia	Inne	Ogółem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	-	-	13	9	22
Zakupy	2	-	384	304	690
Transfery	(1)	-	1	-	-
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1	-	397	313	711
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) i odpis aktualizujący na początek okresu	-	-	(1)	(0)	(1)
Amortyzacja	-	-	(37)	(16)	(53)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) i odpis aktualizujący na koniec okresu	-	-	(38)	(16)	(54)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	-	-	12	9	21
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1	-	360	297	658

W pozycji *Inne* zaprezentowano głównie wartość wyposażenia biur Banku w meble.

Według stanu na 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku nie występowały ograniczone prawa dotyczące tytułu prawnego Banku do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

18. Inne aktywa

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	3 568	3 241	236
nierozliczone koszty związane z kredytem odnawialnym w rachunku bieżącym	1 400	1 700	-
nierozliczone koszty związane z programem emisji obligacji	328	382	-
nierozliczone koszty związane z programem emisji listów zastawnych	736	794	-
pozostałe	1 104	365	236
Nierozliczone prowizje od udzielanych kredytów w części odpowiadającej niewypłaconemu kapitału	4 253	1 417	38
Rozliczenia z tytułu ekspertyz	1 282	1 759	-
Rozliczenia publiczno-prawne	38	13	10
Pozostałe	22	12	5
Razem	9 163	6 442	289

19. Zobowiązania wobec banków

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Overdraft w ramach dostępnego limitu	1 375	-	-
Zobowiązanie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym	199 801	39 782	-
Zobowiązanie z tytułu nabycia wierzytelności	2 376 610	429 516	-
Razem	2 577 786	469 298	-

W pozycji zobowiązanie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym została zaprezentowana wartość wykorzystanego kredytu obrotowego w rachunku bieżącym. W dniu 29 października 2015 r. PKO Bank Hipoteczny zawarł z PKO Bankiem Polskim Umowę odnawialnego kredytu obrotowego w rachunku bieżącym do kwoty limitu 900 mln PLN na okres 3 lat, który jest uruchamiany w transzach. Oprocentowanie kredytu w skali roku zostało ustalone na poziomie WIBOR3M+70 p.b. natomiast niewykorzystana kwota uruchomionej transzy podlega prowizji 0,1% w skali roku. Na dzień 30 czerwca 2016 roku dostępna była kwota 590 mln PLN.

Zobowiązanie z tytułu płatności za nabycie wierzytelności wynika z przeprowadzonych transakcji nabycia od PKO Banku Polskiego S.A. portfeli wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie w kwocie 2.727.306 tys. PLN opisanych w Nocie 14. Termin płatności zobowiązania z tytułu nabycia wierzytelności jest każdorazowo uzgadniany przez strony w Umowie Sprzedaży Wierzytelności. Dla wierzytelności nabywanych w 2016 roku, strony uzgodniły, że płatność nastąpi najpóźniej w terminie 8 miesięcy od dnia przeniesienia. W przypadku braku uregulowania zobowiązania w przeciągu 1 miesiąca od dnia przeniesienia, cena zostanie powiększona o odsetki. Docelowo Bank planuje zrefinansować nabywane portfele wierzytelności głównie poprzez emisję hipotecznych listów zastawnych. Zobowiązanie z tytułu nabycia wierzytelności w całości dotyczy portfeli nabywanych w 2016 roku.

W pozycji overdraft w ramach dostępnego limitu zaprezentowano przekroczenie salda na rachunku bieżącym, które zostało uregulowane w dniu kolejnym po dniu sprawozdawczym.

20. Zobowiązania wobec klientów

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Zobowiązania wobec klientów	614	146	-
Środki z tytułu nadpłaty kredytów	614	146	-
Razem	614	146	-

21. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych listów zastawnych

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych listów zastawnych			
Instrumenty finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu - hipoteczne listy zastawne	1 030 236	29 933	-
Razem	1 030 236	29 933	-
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych listów zastawnych o okresie spłaty			
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-
od 1 roku do 5 lat	1 030 236	29 933	-
Razem	1 030 236	29 933	-

W I połowie 2016 roku Bank wyemitował hipoteczne listy zastawne o wartości nominalnej 1.000.000 tys. PLN, klasyfikowane jako zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Wyemitowane przez PKO Bank Hipoteczny listy zastawne są dopuszczone do obrotu na regulowanym rynku pozagiełdowym w ramach Catalyst prowadzonym przez BondSpot Spółka Akcyjna oraz na rynku równoległym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na 30 czerwca 2016r. wyemitowane hipoteczne listy zastawne posiadały rating agencji ratingowej Moody's Investors Service na poziomie Aa3.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych według stanu na 30 czerwca 2016r. wynosiła 1.030.000 tys. PLN.

Zabezpieczeniem hipotecznych listów zastawnych są wiarytelności zabezpieczone hipoteką wpisaną na pierwszym miejscu. Dodatkowo podstawą emisji hipotecznych listów zastawnych mogą być także środki Banku:

- ulokowane w papierach wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Narodowy Bank Polski, Europejski Bank Centralny, rządy i banki centralne państw członkowskich Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, z wyłączeniem państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat, oraz Skarb Państwa,
- ulokowane w Narodowym Banku Polskim,
- posiadane w gotówce.

Wartość nominalna kredytów wpisanych do rejestru zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych i stanowiących zabezpieczenie wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych według stanu na 30 czerwca 2016 roku wynosiła 1.675.874 tys. PLN. Nie stosowano dodatkowego zabezpieczenia.

Wyemitowane listy zastawne według stanu na 30 czerwca 2016 roku

Listy zastawne	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 30.06.2016r.	Stopa + marża	Gwarancje / zabezpieczenia	Data emisji	Termin wykupu
Hipoteczne listy zastawne (PLN) Seria 1	30 000	2,43%	WIBOR3M + 0,75%	Rejestr zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych	11.12.2015r.	11.12.2020r.
Hipoteczne listy zastawne (PLN) Seria 2	500 000	2,32%	WIBOR3M + 0,65%	Rejestr zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych	27.04.2016r.	28.04.2021r.
Hipoteczne listy zastawne (PLN) Seria 3	500 000	2,27%	WIBOR3M + 0,59%	Rejestr zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych	17.06.2016r.	18.06.2021r.
Razem	1 030 000					

22. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji			
Instrumenty finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu - obligacje	246 288	-	-
Razem	246 288	-	-
	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji o okresie spłaty			
do 1 miesiąca	46 443	-	-
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	199 845	-	-
Razem	246 288	-	-

W I połowie 2016 roku Bank wyemitował obligacje o łącznej wartości nominalnej 309.300 tys. PLN, klasyfikowane jako zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu.

Wartość nominalna wyemitowanych obligacji według stanu na 30 czerwca 2016r. wynosiła 247.000 tys. PLN.

Wyemitowane obligacje według stanu na 30 czerwca 2016 roku

Obligacje	Wartość nominalna	Oprocentowanie	Data emisji	Termin wykupu
OW280716-BH4	39 000	papier dyskontowy	28.04.2016r.	28.07.2016r.
OW110716-BH5	7 500	papier dyskontowy	11.05.2016r.	11.07.2016r.
OW240816-BH6	20 500	papier dyskontowy	24.05.2016r.	24.08.2016r.
OW250816-BH7	30 000	papier dyskontowy	25.05.2016r.	25.08.2016r.
OW290816-BH8	28 000	papier dyskontowy	27.05.2016r.	29.08.2016r.
OW310816-BH9	7 000	papier dyskontowy	31.05.2016r.	31.08.2016r.
OW050916-B10	15 000	papier dyskontowy	03.06.2016r.	05.09.2016r.
OW080916-B11	100 000	papier dyskontowy	08.06.2016r.	08.09.2016r.
Razem	247 000			

23. Pozostałe zobowiązania

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Rezerwy na koszty	6 011	3 758	1 693
Inne zobowiązania, w tym:	5 277	2 262	534
wierzyciele różni	4 862	1 954	205
rozliczenia publiczno-prawne	415	308	329
Razem	11 288	6 020	2 227

24. Rezerwy

Za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2016 roku, w tym:	28	31	59
Rezerwa krótkoterminowa	-	-	-
Rezerwa długoterminowa	28	31	59
Utworzenie/aktualizacja rezerw	16	38	54
Stan na dzień 30 czerwca 2016 roku, w tym:	44	69	113
Rezerwa krótkoterminowa	-	-	-
Rezerwa długoterminowa	44	69	113

Za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku	Rezerwa na świadczenia emerytalno - rentowe	Rezerwa na udzielone zobowiązania i gwarancje	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku, w tym:	-	-	-
Rezerwa krótkoterminowa	-	-	-
Rezerwa długoterminowa	-	-	-
Utworzenie/aktualizacja rezerw	19	2	21
Stan na dzień 30 czerwca 2015 roku, w tym:	19	2	21
Rezerwa krótkoterminowa	-	-	-
Rezerwa długoterminowa	19	2	21

25. Kapitały własne i akcjonariat Banku

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kapitał zakładowy	500 000	300 000	300 000
Kapitał z aktualizacji wyceny	(6)	2	-
Zysk/Strata z lat ubiegłych	(13 973)	-	-
Wynik okresu bieżącego netto	248	(13 973)	(6 694)
Kapitały własne razem	486 269	286 029	293 306

Jedynym akcjonariuszem Banku na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku był PKO Bank Polski S.A.

W dniu 14 marca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego PKO Banku Hipotecznego o kwotę 200.000.000 PLN, tj. do kwoty 500.000.000 PLN poprzez emisję 200.000.000 nowych akcji zwykłych imiennych serii B o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda. Akcje zostały objęte i opłacone przez PKO Bank Polski S.A.. W dniu 22 kwietnia 2016 roku podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku kapitał zakładowy Banku wynosi 500.000.000 (pięćset milionów) PLN i dzieli się na 500.000.000 (pięćset milionów) akcji zwykłych imiennych serii A oraz serii B o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda.

Wyemitowane akcje PKO Banku Hipotecznego nie są uprzywilejowane i zostały w pełni opłacone.

POZOSTAŁE NOTY

26. Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania otrzymane

26.1. Zobowiązania umowne

Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku wartość zobowiązań umownych dotyczących nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 0 PLN.

26.2. Udzielone zobowiązania finansowe

według wartości nominalnej	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Linie i limity kredytowe			
kredyty mieszkaniowe dla osób fizycznych	427 589	173 479	11 977
Razem	427 589	173 479	11 977
w tym: udzielone zobowiązania nieodwołalne	-	-	-

Zobowiązania udzielone według terminów wymagalności na dzień 30 czerwca 2016 roku

	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania udzielone finansowe	213 795	60 730	124 406	28 248	410	427 589
Razem	213 795	60 730	124 406	28 248	410	427 589

Zobowiązania udzielone według terminów wymagalności na dzień 31 grudnia 2015 roku

	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania udzielone finansowe	86 740	15 771	70 968	-	-	173 479
Razem	86 740	15 771	70 968	-	-	173 479

Zobowiązania udzielone według terminów wymagalności na dzień 30 czerwca 2015 roku

	do 1 miesiąca łącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania udzielone finansowe	-	-	-	-	11 977	11 977
Razem	-	-	-	-	11 977	11 977

Informacje na temat rezerw utworzonych na pozabilansowe zobowiązania finansowe i gwarancyjne znajdują się w Nocie 24 „Rezerwy”.

26.3. Udzielone zobowiązania gwarancyjne

Według stanu na 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku Bank nie udzielał zobowiązań gwarancyjnych.

26.4. Pozabilansowe zobowiązania otrzymane

według wartości nominalnej	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
finansowe	390 199	160 218	-
gwarancyjne	492 500	500 000	-
Razem zobowiązania otrzymane	882 699	660 218	-

Pozabilansowe zobowiązanie otrzymane gwarancyjne wynika z zawartej z PKO Bankiem Polskim Umowy gwarancyjnej na mocy której PKO Bank Polski przyjął zobowiązanie do obejmowania Obligacji Emitenta na własny rachunek do kwoty 500 mln PLN.

Uprawnienie do sprzedaży lub obciążenia zastawem zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Banku

Na dzień 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku na rzecz Banku nie ustanowiono zabezpieczeń, które Bank był uprawniony sprzedać lub obciążyć innym zastawem, w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właściciela zabezpieczenia.

27. Sprawy sporne

Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku nie występowały sprawy sporne.

28. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się: Kasa, środki w Banku Centralnym, należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kasa, środki w Banku Centralnym	732	4	-
Bieżące należności od banków	730	5 812	7 076
Należności od banków o pierwotnym terminie zapadalności do 3 miesięcy	-	9 000	-
Razem	1 462	14 816	7 076

Przepływy pieniężne z tytułu odsetek otrzymanych

Przychody z tytułu odsetek - otrzymane	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Odsetki otrzymane z tytułu kredytów i pożyczek wobec klientów	29 484	-	-
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych przy początkowym ujęciu wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	512	825	825
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-	65	65
Odsetki otrzymane od inwestycyjnych papierów wartościowych	4	-	-
Odsetki otrzymane z tytułu lokat	25	1 791	2 973
Pozostałe odsetki otrzymane	0	0	0
Razem	30 025	2 681	3 863

Przepływy pieniężne z tytułu odsetek zapłaconych

Koszty z tytułu odsetek - zapłacone	01.01.2016 - 30.06.2016	01.01.2015 - 30.06.2015	06.10.2014 - 30.06.2015
Odsetki zapłacone z tytułu kredytu w rachunku bieżącym	2 155	-	-
Odsetki zapłacone z tytułu wyemitowanych listów zastawnych i obligacji	540	-	-
Odsetki zapłacone z tytułu płatności odroczonej	5 009	-	-
Odsetki zapłacone z tytułu przekroczeń na rachunku bieżącym	1	-	-
Pozostałe odsetki zapłacone	0	-	-
Razem	7 705	-	-

29. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

29.1. Transakcje z jednostkami powiązаныmi kapitałowo

30 czerwca 2016 roku

Podmiot	Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	Nierozliczone prowizje za sprzedaż kredytów	Należności	Zobowiązania
PKO Bank Polski S.A.	3 565	4 694	3 803	2 626 407
PKO BP Finat Sp. z o.o.	-	0	-	13
Razem	3 565	4 694	3 803	2 626 420

30 czerwca 2016 roku

Podmiot	Udzielone zobowiązania pozabilansowe	Otrzymane zobowiązania pozabilansowe
PKO Bank Polski S.A.	-	882 699
Razem	-	882 699

za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
PKO Bank Polski S.A.	130	35	22 044	18 869
PKO BP Finat Sp. z o.o.	-	-	78	-
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	-	-	158	-
Razem	130	35	22 280	18 869

31 grudnia 2015 roku

Podmiot	Zakup środków trwałych i WNIp	Nierozliczone prowizje za sprzedaż kredytów	Należności	Zobowiązania
PKO Bank Polski S.A.	520	3 900	18 722	479 952
PKO BP Finat Sp. z o.o.	-	0	-	14
Razem	520	3 900	18 722	479 966

31 grudnia 2015 roku

Podmiot	Udzielone zobowiązania pozabilansowe	Otrzymane zobowiązania pozabilansowe
PKO Bank Polski S.A.	-	660 218
Razem	-	660 218

za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
PKO Bank Polski S.A.	3 045	3 035	7 120	2 257
PKO BP Finat Sp. z o.o.	-	-	147	-
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	-	-	334	-
Qualia Residence Sp. z o.o.	-	-	2	-
Razem	3 045	3 035	7 603	2 257

30 czerwca 2015 roku

Podmiot	Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	Nierozliczone prowizje za sprzedaż kredytów	Należności	Zobowiązania
PKO Bank Polski S.A.	608	-	7 169	643
PKO BP Finat Sp. z o.o.	-	-	-	11
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	-	-	-	-
Qualia Residence Sp. z o.o.	-	-	-	-
Razem	608	-	7 169	654

30 czerwca 2015 roku

Podmiot	Udzielone zobowiązania pozabilansowe	Otrzymane zobowiązania pozabilansowe
PKO Bank Polski S.A.	-	-
Razem	-	-

za okres od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku

Podmiot	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
PKO Bank Polski S.A.	1 575	1 575	2 025	343
PKO BP Finat Sp. z o.o.	-	-	58	-
PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o.	-	-	137	-
Qualia Residence Sp. z o.o.	-	-	2	-
Razem	1 575	1 575	2 222	343

Bank posiada rachunki bieżące oraz składał w ciągu okresu sprawozdawczego lokaty w PKO Banku Polskim S.A. Ponadto Bank prowadzi strategiczną współpracę z PKO Bankiem Polskim S.A. Sprzedaż kredytów mieszkaniowych oraz ich obsługa posprzedażowa, w zakresie nieobejmującym zarządzania ryzykiem, jest realizowana w ramach podpisanej w dniu 16 stycznia 2015 roku z PKO Bankiem Polskim S.A. *Umowy outsourcingowej*. W ramach tej umowy świadczone jest również wsparcie w zakresie czynności wspomagających.

Bank pozyskuje również finansowanie z PKO Banku Polskiego S.A. W dniu 29 października 2015 r. PKO Bank Hipoteczny zawarł z PKO Bankiem Polskim Umowę odnawialnego kredytu obrotowego w rachunku bieżącym do kwoty limitu 900 mln PLN na okres 3 lat, który jest uruchamiany w transzach. Na dzień 30 czerwca 2016 roku dostępna była kwota 590 mln PLN. Ponadto zawarto z PKO Bankiem Polskim S.A. w dniu 30 września 2015 roku *Umowę programu emisji obligacji* PKO Banku Hipotecznego do kwoty Programu 2 mld PLN w okresie 4 lat, oraz *Umowę gwarancyjną* na mocy której Gwarant przyjmuje zobowiązanie do obejmowania Obligacji Emitenta na własny rachunek do kwoty 500 mln PLN.

W dniu 17 listopada 2015 roku podpisano z PKO Bankiem Polskim S.A. Umowę Ramową Sprzedaży Wierzytelności. Na jej podstawie dokonano w I połowie 2016 roku nabycia portfeli wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie o wartości 2.727.306 tys. PLN, natomiast w 2015 roku o wartości 429.516 tys. PLN. Płatność z tytułu nabycia portfeli wierzytelności została odroczone. Szczegółowy opis znajduje się w Notach 14 i 19.

W dniu 9 listopada 2015 r. Bank zawarł z PKO Bankiem Polskim S.A. oraz z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A. – Oddziałem Domem Maklerskim PKO Banku Polskiego *Umowę Programową* dotyczącą ustanowienia przez Bank programu emisji hipotecznych listów zastawnych.

Ponadto, w ramach transakcji z jednostkami powiązаныmi kapitałowo, PKO BP Finat Sp. z o.o. świadczy usługę prowadzenia ksiąg rachunkowych w zakresie gospodarki własnej oraz usługę kadrowo-płacową, natomiast PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o. dostarcza samochody w ramach umowy leasingu.

W okresie sprawozdawczym Bank nie zawierał transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

29.2. Transakcje z jednostkami powiązаныmi osobowo

Na dzień 30 czerwca 2016 jednostkami powiązаныmi z Bankiem poprzez kluczowy personel kierowniczy PKO Banku Hipotecznego bądź bliskich członków rodziny kluczowego personelu kierowniczego pozostawały 3 podmioty, natomiast według stanu na 30 czerwca 2015 roku 2 podmioty.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2016 roku oraz od 1 stycznia do 30 czerwca 2015 roku w Banku nie wystąpiły transakcje wzajemne z tymi podmiotami.

29.3. Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Hipotecznego

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku wypłacono dla Zarządu Banku wynagrodzenie w wysokości 780 tys. PLN, natomiast w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku wypłacono wynagrodzenie w wysokości 1.211 tys. PLN.

Narzut na powyższe wynagrodzenia w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku wyniosły 89 tys. PLN, natomiast w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku wyniosły 99,6 tys. PLN.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku przyznano dla Zarządu Banku za 2015 rok krótkoterminowe świadczenia pracownicze w formie gotówki w wysokości 399 tys. PLN. Do dnia 30 czerwca 2016 roku nie było wypłat.

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku nie wypłacono i nie przyznano dla Zarządu Banku żadnych krótkoterminowych świadczeń pracowniczych przyznawanych w formie gotówki, jak również w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych.

Członkowie Rady Nadzorczej Banku w związku z pełnionymi funkcjami nie otrzymują wynagrodzenia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku przyznano dla Zarządu Banku za 2015 rok długoterminowe świadczenia pracownicze przyznawane w formie gotówki, jak również w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych w wysokości 465 tys. PLN. Do dnia 30 czerwca 2016 roku nie było wypłat.

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku nie wypłacono i nie przyznano dla Zarządu Banku żadnych długoterminowych świadczeń pracowniczych przyznawanych w formie gotówki, jak również w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych.

Świadczenia po okresie zatrudnienia

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku wypłacono dla Zarządu Banku świadczenia po okresie zatrudnienia w wysokości 138,0 tys. PLN, natomiast w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku w wysokości 184,0 tys. PLN.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku oraz od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku nie wypłacono świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Kredyty, pożyczki, gwarancje i inne pożytki świadczone przez Bank na rzecz kierownictwa

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku oraz od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku Bank nie udzielił kredytów, gwarancji lub innych pożytków członkom kierownictwa.

W dniu 4 grudnia 2015 roku Bank nabył portfel wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych, w którego skład wchodził kredyt udzielony jednemu z Członków Rady Nadzorczej Banku. Na dzień 30 czerwca 2016 roku wartość bilansowa kredytu wynosiła 276,8 tys. PLN.

29.4. Zasady ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, Bank wdrożył:

- uchwałę Rady Nadzorczej w sprawie wprowadzenia Regulaminu zmiennych składników wynagrodzeń dla członków Zarządu PKO Banku Hipotecznego oraz określenia Polityki zmiennych składników wynagrodzeń w PKO Banku Hipotecznym,
- uchwałę Zarządu Banku w sprawie wykazu stanowisk pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji, objętych Regulaminem zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku,
- zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie wprowadzenia Regulaminu zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Przywołane Zasady i wydane na ich podstawie Regulaminy opisują tryb przyznawania wyżej wymienionym osobom zmiennych składników wynagrodzeń powiązanych z wynikami i efektami pracy. Zgodnie z wymogami przywołanej uchwały KNF i w proporcjach w niej określonych zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane są w formie:

- nieodroczonej (w pierwszym roku po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny),
 - odroczonej (na kolejne trzy lata po pierwszym roku po okresie oceny),
- przy czym zarówno wynagrodzenie nieodroczone, jak i odroczone, jest przyznawane w równych częściach w formie gotówkowej oraz w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym).

	30.06.2016r.	30.06.2015r.
Rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń za rok 2016, w tym:	892	-
dla Zarządu Banku	391	-
Rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń za rok 2015, w tym:	1 871	443
dla Zarządu Banku	989	219
Rezerwa na narzuty na zmienne składniki wynagrodzeń za rok 2016	178	-
Rezerwa na narzuty na zmienne składniki wynagrodzeń za rok 2015	375	80
Razem	3 316	523

Do dnia 30 czerwca 2016 roku nie został wypłacony żaden składnik wynagrodzenia zmiennego, podlegający wymienionym wyżej regulaminom.

30. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

30.1. Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

Bank klasyfikuje poszczególne składniki aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej do następujących kategorii:

- Poziom 1: Ceny kwotowane na aktywnych rynkach,
- Poziom 2: Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych,
- Poziom 3: Pozostałe techniki wyceny.

W tabelach poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej w podziale na 3 kategorie na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku:

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30.06.2016	Nota	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
			Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat bony pieniężne NBP	13	134 995	-	134 995	-
		134 995	-	134 995	-
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży obligacje Skarbu Państwa	15	16 653	16 653	-	-
		16 653	16 653	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem:		151 648	16 653	134 995	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem:		-	-	-	-

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 31.12.2015	Nota	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
			Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat bony pieniężne NBP	13	39 988	-	39 988	-
		39 988	-	39 988	-
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży obligacje Skarbu Państwa	15	500	500	-	-
		500	500	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem:		40 488	500	39 988	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem:		-	-	-	-

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30.06.2015	Nota	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
			Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat bony pieniężne NBP	13	274 967	-	274 967	-
		274 967	-	274 967	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem:		274 967	-	274 967	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem:		-	-	-	-

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do hierarchii, stosuje się przy tym różnorodne metody ustalania ich wartości godziwej:

Poziom 1: Ceny kwotowane na aktywnych rynkach

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań.

Poziom 2: Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadkach, których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach). Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe dla których brak jest aktywnego rynku:

Aktywa i zobowiązania finansowej wyceniane w wartości godziwej	Metody (techniki) wyceny	Obserwowalne dane wejściowe
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:		
bono pieniężne NBP	Wycena metodą krzywej rentowności	Krzywa rentowności dla bonów pieniężnych zbudowana jest w oparciu o ceny rynkowe, dane rynku pieniężnego oraz rynku transakcji OIS.

Poziom 3: Pozostałe techniki wyceny

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 występują na podstawie dostępności kwotowania z aktywnego rynku według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Przeniesienie z Poziomu 2 do Poziomu 3 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika obserwowalnego na nieobserwowalny lub zastosowania do wyceny nowego nieobserwowalnego czynnika ryzyka, która jednocześnie skutkuje istotnym wpływem na wycenę instrumentu. Przeniesienie z Poziomu 3 do Poziomu 2 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika nieobserwowalnego na obserwowalny lub gdy wpływ czynnika nieobserwowalnego na wycenę instrumentu przestaje być istotny. Przeniesienia pomiędzy poziomami wyceny następują w dacie i według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku oraz od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku nie nastąpiły przeniesienia między poziomami w hierarchii wartości godziwej wykorzystywanej przy wycenie wartości godziwej instrumentów finansowych.

30.2. Aktywa i zobowiązania finansowe, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

Bank jest w posiadaniu instrumentów finansowych, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej.

Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe są oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny. Do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych zastosowano model oparty na szacowaniach wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych.

Wszystkie wyliczenia modelowe zawierają pewne założenia upraszczające i są wrażliwe na przyjmowane założenia. Poniżej przedstawiono podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych nie wycenianych do wartości godziwej.

W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, ze względu na brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą, wynikający z charakterystyki tych grup (np. krótkoterminowy charakter, wysoka korelacja z parametrami rynkowymi, unikalność instrumentu lub krótki okres od daty emisji) przyjęto, że wartość bilansowa jest w przybliżeniu zgodna z wartością godziwą. Dotyczy to następujących grup instrumentów finansowych:

- kasa, środki w Banku Centralnym
- należności od banków,
- kredyty i pożyczki wobec klientów,
- zobowiązania wobec banków,
- zobowiązania wobec klientów,
- wyemitowane listy zastawne oraz obligacje.

	poziom hierarchii wartości godziwej	metoda wyceny	30.06.2016		30.06.2015	
			wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	nd.	wartość wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości	732	732	-	-
Należności od banków	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	730	730	7 076	7 076
Kredyty i pożyczki wobec klientów, w tym:			4 180 957	4 180 957	7 736	7 736
kredyty mieszkaniowe	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	4 180 957	4 180 957	7 736	7 736
Zobowiązania wobec banków	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	2 577 786	2 577 786	-	-
Zobowiązania wobec klientów	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	614	614	-	-
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych listów zastawnych	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	1 030 236	1 030 236	-	-
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	3	zdyskontowane przepływy pieniężne	246 288	246 288	-	-

31. Segmenty działalności

W okresie sprawozdawczym Bank nie prowadził działalności w podziale na segmenty.

CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ZWIĄZANYM Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI

32. Zarządzanie ryzykiem w PKO Banku Hipotecznym

Zarządzanie ryzykiem jest kluczowym procesem w PKO Banku Hipotecznym. Ma on na celu zapewnienie kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymania w ramach przyjętej przez Bank tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym z uwzględnieniem rentowności działalności biznesowej. Zakładany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

32.1. Główne zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w PKO Banku Hipotecznym opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- proces zarządzania ryzykiem, w tym proces kredytowy, jest określony i regulowany przez strategię, polityki i procedury przyjęte przez Zarząd i Radę Nadzorczą PKO Banku Hipotecznego,
- Bank zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka bankowego i przeprowadza proces ICAAP (*Internal Capital Assessment Proces*) przy czym:
 - proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
 - metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru ryzyka są dostosowane do skali i złożoności ryzyka oraz okresowo weryfikowane i walidowane,
- struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem zapewnia niezależność obszaru ryzyka, w tym wyceny nieruchomości i podejmowania decyzji kredytowych od działalności biznesowej,
- proces zarządzania ryzykiem jest zintegrowany z procesami planistycznymi i kontrolingowymi oraz wspiera realizację strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko,
- proces zarządzania ryzykiem jest spójny z zasadami zarządzania ryzykiem Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., w tym również w zakresie wykorzystania grupowych modeli ryzyka, dostosowanych do specyfiki działania PKO Banku Hipotecznego oraz zatwierdzonych przez właściwe organy PKO Banku Hipotecznego.

32.2. Elementy procesu zarządzania ryzykiem bankowym

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym w PKO Banku Hipotecznym składają się następujące elementy:

- identyfikacja ryzyka:
polegająca na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności potencjalnego wpływu tego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku,
- pomiar i ocena ryzyka:
obejmujący definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz ilościowej kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar, a także ocena ryzyka polegająca na określeniu rozmiarów lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka,
- kontrola ryzyka:
polegająca na określeniu narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania lub ograniczania poziomu ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Banku. Kontrola ryzyka obejmuje ustalenie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku mechanizmów kontrolnych, w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka, których wypełnienie podlega monitorowaniu, a w przypadku ich przekroczenia podejmowane są działania zarządcze,
- prognozowanie i monitorowanie ryzyka:
polegające na sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności,
- raportowanie ryzyka:
polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców,
- działania zarządcze:
polegające w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem, podejmowaniu działań w celu utrzymania zakładanego poziomu ryzyka. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz poziomu ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem obrazuje poniższy schemat:

32.3. Organizacja zarządzania ryzykiem w Banku

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą Banku, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w PKO Banku Hipotecznym oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku odpowiada za zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na poziom ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) pierwsza linia obrony, którą stanowi kontrola wewnętrzna funkcjonalna zapewniająca stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i zgodność działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa,
- 2) druga linia obrony, którą stanowi system zarządzania ryzykiem, w tym metody, narzędzia, proces i organizacja zarządzania ryzykiem,
- 3) trzecia linia obrony, którą stanowi audyt wewnętrzny.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących płaszczyznach:

- funkcja drugiej linii obrony w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych jest niezależna od funkcji pierwszej linii obrony,
- funkcja trzeciej linii obrony jest niezależna od funkcji pierwszej i drugiej linii obrony,
- funkcja zarządzania ryzykiem braku zgodności podlega Prezesowi Zarządu.

Jednostki organizacyjne PKO Banku Hipotecznego odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem w zakresie przyznanych kompetencji to:

Biuro Ryzyka odpowiada w szczególności za zarządzanie następującymi typami ryzyk: rynkowym, płynności, kredytowym, biznesowym i operacyjnym oraz za zarządzanie adekwatnością kapitałową, w tym za:

- identyfikację czynników i źródeł ryzyka,
- pomiar, ocenę oraz cykliczne monitorowanie i raportowanie poziomu ryzyka,
- pomiar i ocenę adekwatności kapitałowej,
- współpracę z organami nadzoru w ramach obszaru ryzyka (BION, inspekcje, wyjaśnienia, ankiety, etc.),
- tworzenie i wdrażanie metodyk oceny ryzyka kredytowego,
- zarządzanie wierzycielami trudnymi oraz podejmowanie efektywnych działań w celu odzyskania tych wierzycieli.

Biuro Wyceny Zabezpieczeń odpowiada w szczególności za ustalenie Bankowo-Hipotecznej Wartości Nieruchomości (BHWN).

Biuro Analiz Kredytowych odpowiada w szczególności za ocenę wniosków kredytowych.

Biuro Zgodności, Bezpieczeństwa i Obsługi Prawnej odpowiada w szczególności za kształtowanie systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz identyfikację tego ryzyka w Banku, we współpracy z jednostkami organizacyjnymi Banku projektującymi przepisy wewnętrzne i nadzorującymi procesy.

Stanowisko ds. walidacji modeli odpowiada w szczególności za:

- walidację modeli ryzyka,
- wdrożenie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem modeli w Banku.

Zarządzanie ryzykiem wspierają komitety:

Komitety Audytu, Finansów i Ryzyka („KAFIR”) – wspierający Radę Nadzorczą

- monitoruje integralność, adekwatność i efektywność systemu zarządzania ryzykiem bankowym, adekwatność kapitałową i wdrażanie obowiązujących w Banku zasad zarządzania ryzykiem zgodnie ze Strategią Banku,
- analizuje i ocenia stosowanie strategicznych limitów ryzyka określonych w Strategii zarządzania ryzykiem bankowym w PKO Banku Hipotecznym,
- wspiera Radę Nadzorczą w procesie zarządzania ryzykiem bankowym przez formułowanie zaleceń i podejmowanie decyzji w sprawie adekwatności kapitałowej i efektywności systemu kontroli ryzyka bankowego.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami („KZAP”) – wspierający Zarząd Banku

- podejmuje decyzje w zakresie limitów i wartości progowych na poszczególne rodzaje ryzyka, kwestii związanych z ustalaniem cen transferowych oraz modeli i parametrów portfelowych wykorzystywanych do ustalania odpisów i rezerw, a także innych istotnych modeli ryzyka finansowego i biznesowego oraz ich parametrów,
- wydaje rekomendacje dla Zarządu m.in. w zakresie kształtowania struktury aktywów i pasywów Banku, zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, kapitałem oraz polityki cenowej,
- wspiera Zarząd w procesie zarządzania aktywami i pasywami.

Komitet Kredytowy („KK”) – wspierający Zarząd Banku

- podejmuje decyzje kredytowe w odniesieniu do pojedynczych, znaczących wartościowo zaangażowań kredytowych, bądź wydaje rekomendacje w tym zakresie dla Zarządu,
- podejmuje decyzje w sprawie akceptacji nabywanych przez Bank wierzycieli,
- wydaje rekomendacje i podejmuje decyzje w zakresie zarządzania wierzycielami trudnymi,
- wspiera Zarząd w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

KAFIR, KZAP, Zarząd i Rada Nadzorcza są odbiorcami cyklicznych raportów dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka.

32.4. Identyfikacja istotnych rodzajów ryzyka

Istotność poszczególnych rodzajów ryzyka ustalana jest na poziomie Banku

Przy określaniu kryteriów uznawania danego rodzaju ryzyka za istotne uwzględniany jest wpływ danego rodzaju ryzyka na działalność Banku, przy czym rozróżniane są trzy typy rodzajów ryzyka:

- trwale istotne – podlegające aktywnemu zarządzaniu,
- potencjalnie istotne – dla nich przeprowadza się monitoring istotności,
- inne niezdefiniowane lub niewystępujące w Banku rodzaje ryzyka (nieistotne i niemonitorowane).

Na podstawie informacji ilościowych i jakościowych, cyklicznie dokonywana jest w Banku ocena istotności poszczególnych rodzajów ryzyka. Wynikiem oceny jest przypisanie danemu rodzajowi ryzyka poziomu istotne/nieistotne. Monitoring dokonywany jest w szczególności w przypadku istotnej zmiany zakresu lub profilu działalności Banku.

W Banku następujące rodzaje ryzyka zostały uznane za istotne:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko płynności,
- 3) ryzyko operacyjne,
- 4) ryzyko biznesowe,
- 5) ryzyko zmian makroekonomicznych,
- 6) ryzyko modeli,
- 7) ryzyko kapitałowe,
- 8) ryzyko braku zgodności.

Dodatkowo, następujące rodzaje ryzyka zostały uznane przez Bank za potencjalnie istotne:

- 1) ryzyko walutowe,
- 2) ryzyko stopy procentowej,
- 3) ryzyko kredytowe – koncentracji,
- 4) ryzyko kredytowe – rezydualne,
- 5) ryzyko utraty reputacji.

Dla potencjalnie istotnych rodzajów ryzyka Bank określił kryteria istotności. Spełnienie kryteriów istotności spowoduje uznanie tego rodzaju ryzyka za istotne dla Banku.

33. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzycieli Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań. Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

PKO Bank Hipoteczny posiada zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, które mają na celu właściwą ocenę ryzyka transakcji kredytowej na etapie wniosku o udzielenie kredytu oraz w trakcie życia transakcji (monitoring), jak również mają na celu odpowiednie zabezpieczenie poprzez stosowanie odpowiednich technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Realizację zasad zapewnia stosowanie przez Bank zaawansowanych metod zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno na poziomie pojedynczych ekspozycji kredytowych, jak i na poziomie całego portfela kredytowego Banku. Metody te są weryfikowane i rozwijane w kierunku zgodności z wymaganiami metod ratingów wewnętrznych (IRB), tzn. zaawansowanej metody pomiaru ryzyka kredytowego.

33.1. Pomiar i ocena ryzyka kredytowego

PKO Bank Hipoteczny dokonuje pomiaru i oceny ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczej transakcji kredytowej oraz na poziomie portfelowym.

Pomiar i ocena ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej dokonywana jest przez PKO Bank Hipoteczny z wykorzystaniem grupowych modeli ryzyka dostosowanych do specyfiki działania PKO Banku Hipotecznego oraz zatwierdzonych przez właściwe organy PKO Banku Hipotecznego. Grupowe modele ryzyka wykorzystywane w PKO Banku Hipotecznym to modele stosowane również przez PKO Bank Polski S.A. i bazują na danych aplikacyjnych, behawioralnych oraz danych z Biura Informacji Kredytowej. Przegląd (monitoring) modeli i ich walidacja są dokonywane osobno na bazie portfela Banku, portfela PKO Banku Polskiego S.A. i połączonych portfeli obu banków.

Szczegółowe zasady i zakres współpracy w ramach Grupy PKO BP w zakresie grupowych modeli ryzyka określają zapisy zawartej z PKO Bankiem Polskim S.A. Umowy outsourcingowej opisanej w Nocie 29.1.

W bieżącym procesie kredytowym, w ramach oceny ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej Bank ocenia ryzyko kredytowe w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu sytuacji finansowej klienta, zaś ocena wiarygodności kredytowej klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych oraz zewnętrznych baz danych.

W przypadku nabywania wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych od PKO Banku Polskiego, Bank również dokonuje oceny ryzyka kredytowego transakcji będących przedmiotem nabycia, zgodnie z obowiązującą w Banku metodyką oceny nabywanych wierzytelności. W szczególności Bank ocenia: zdolność kredytową klienta według danych na moment udzielania przez PKO Bank Polski kredytu będącego przedmiotem przelewu, bieżącą ocenę scoringu behawioralnego (w oparciu o grupowy model scoringowy) oraz bieżącą terminowość spłat, eliminując wierzytelności niespełniające kryteriów metodyki.

Dodatkowo portfele nabywanych wierzytelności podlegają wycenieniu przeprowadzanej przez niezależną stronę trzecią, w celu zabezpieczenia obiektywnej oceny wartości nabywanych portfeli. W ramach tej wyceny dokonywana jest również ocena kosztów ryzyka, spodziewanych na danym portfelu wierzytelności, która znajduje odzwierciedlenie w finalnej cenie jaką Bank płaci za dany portfel wierzytelności.

W celu określenia ryzyka kredytowego na poziomie portfelowym, Bank wykorzystuje następujące metody pomiaru i wyceny ryzyka:

- prawdopodobieństwo niewypłacalności (PD),
- oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- udział i strukturę kredytów z rozpoznaną utratą wartości (według MSR),
- wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości (według MSR) odpisami (coverage ratio),
- koszt ryzyka,
- analizy typu vintage.

Metody pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego pozwalają m.in. na wyznaczenie poziomu odpisów z tytułu utraty wartości.

Bank przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych dotyczące wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Banku a wyniki prezentuje w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Banku.

33.2. Utrata wartości ekspozycji kredytowych

PKO Bank Hipoteczny dokonuje miesięcznego przeglądu ekspozycji kredytowych w celu zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz utworzenia odpisów lub rezerw.

W zależności, czy dla danej ekspozycji kredytowej rozpoznano przesłankę indywidualnej utraty wartości stosowana jest odpowiednia metoda szacowania wysokości odpisów. Zdarzeniami uznawanymi za przesłanki indywidualnej utraty wartości są w szczególności:

- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek dłuższe niż 90 dni,
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności (przesłanka rozpoznawana jest, gdy udzielone klientowi udogodnienia wymuszone są względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z jego trudności finansowych).

Przy określaniu okresu przeterminowania kredytu uwzględniane są kwoty niespłaconych w terminie odsetek lub rat kapitałowych przekraczające ustalone wartości progowe.

33.3. Metody szacowania utraty wartości

W PKO Banku Hipotecznym stosowane są obecnie dwie metody szacowania utraty wartości:

- metoda portfelowa, stosowana dla kredytów, dla których stwierdzono przesłankę indywidualnej utraty wartości,
- metoda grupowa (IBNR), stosowana dla kredytów, w odniesieniu do których nie zidentyfikowano przesłanek indywidualnej utraty wartości, ale stwierdzono możliwość wystąpienia poniesionych ale nierozpoznanych strat.

Odpis z tytułu utraty wartości bilansowej ekspozycji kredytowej jest różnicą pomiędzy wartością bilansową ekspozycji, a wartością bieżącą oczekiwaną, przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji, oszacowaną z wykorzystaniem grupowych parametrów ryzyka.

33.4. Rezerwy na pozabilansowe ekspozycje kredytowe

Rezerwę na pozabilansowe ekspozycje kredytowe tworzy się w wysokości równoważącej wynikającą z nich przewidywaną (możliwą do oszacowania) utratę korzyści ekonomicznych.

Przy ustalaniu rezerwy na pozabilansowe ekspozycje kredytowe Bank wykorzystuje metodę portfelową (jeśli ekspozycja spełnia przesłanki indywidualnej utraty wartości) lub grupową (jeśli ekspozycja spełnia wyłącznie przesłanki grupowej utraty wartości).

Rezerwę ustala się jako różnicę pomiędzy oczekiwaną wartością ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego (od daty, na którą dokonywana jest ocena, do daty wystąpienia zadłużenia przeterminowanego uznawanego za przesłankę indywidualnej utraty wartości), a wartością bieżącą oczekiwaną przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z ekspozycji bilansowej powstałej z udzielonego zobowiązania, oszacowaną z wykorzystaniem grupowych parametrów ryzyka.

Strukturę portfela kredytowego oraz utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych PKO Banku Hipotecznego prezentuje tabela w Nocie 14 „Kredyty i pożyczki wobec klientów”.

33.5. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego

33.5.1. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniższe zestawienie przedstawia maksymalne narażenie Banku na ryzyko kredytowe dla pozycji bilansowych i pozabilansowych bez uwzględnienia posiadanych zabezpieczeń.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kasa, środki w Banku Centralnym	732	4	-
Należności od banków	730	14 812	7 076
Kredyty i pożyczki wobec klientów	4 180 957	722 655	7 736
Instrumenty finansowe przy początkowym ujęciu wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	134 995	39 988	274 967
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	16 653	500	-
Ekspozycja bilansowa - razem	4 334 067	777 959	289 779
Zobowiązania do udzielenia kredytów	427 589	173 479	11 977
Ekspozycja pozabilansowa - razem	427 589	173 479	11 977

33.5.2. Należności od banków

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków.

Należności od banków	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Należności nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	730	14 812	7 076
Razem brutto	730	14 812	7 076
Odpisy z tytułu utraty wartości	-	-	-
Razem netto	730	14 812	7 076

W Banku nie występują należności od banków przeterminowane lub z rozpoznaną utratą wartości. Obecnie Bank zawiera transakcje międzybankowe jedynie z PKO Bankiem Polskim S.A. i ocenia, że ryzyko kredytowe wynikające z tych transakcji jest istotnie ograniczone, w związku z czym Bank nie tworzy z tego tytułu odpisów na poniesione, ale nie rozpoznane straty (IBNR).

33.5.3. Kredyty i pożyczki wobec klientów

Poniższe zestawienie prezentuje jakość portfela kredytów wobec klientów.

Kredyty wobec klientów	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kredyty nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	4 176 026	722 853	7 739
Kredyty przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	5 849	-	-
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-
Razem brutto	4 181 875	722 853	7 739
Odpis na kredyty nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	(860)	(198)	(3)
Odpis na kredyty przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	(58)	-	-
Odpis na kredyty z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-
Razem netto	4 180 957	722 655	7 736

Wartość bilansową portfela kredytów bez rozpoznanej utraty wartości przedstawia poniższe zestawienie.

Kredyty wobec klientów, bez rozpoznanej utraty wartości	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
nieprzeterminowane	4 176 026	722 853	7 739
do 30 dni	5 745	-	-
od 31 do 60 dni	104	-	-
od 61 do 90 dni	-	-	-
Razem brutto	4 181 875	722 853	7 739

33.5.4. Praktyki forbearance

Bank jako *forbearance* przyjmuje działania mające na celu dokonanie uzgodnionych z dłużnikiem zmian warunków umowy, wymuszonych jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne). Celem działań *forbearance* jest przywrócenie dłużnikowi zdolności do prawidłowej realizacji umowy oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie najwyższych odzysków, jednocześnie ograniczając do minimum ponoszone koszty związane z uzyskaniem odzysków, które są bardzo wysokie w przypadku prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Działalność *forbearance* polega na zmianie warunków spłaty wierzytelności, które są indywidualnie ustalane wobec każdego kontraktu. Zmiany mogą polegać między innymi na:

- rozłożeniu zadłużenia wymagalnego na raty,
- zmianie harmonogramu,
- zawieszeniu spłaty,
- zmianie formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące),
- zmianie oprocentowania,
- redukcji wierzytelności,
- zmianie okresu karencji.

W wyniku zawarcia i terminowej obsługi umowy typu *forbearance*, wierzycelność staje się wierzycelnością niewymagalną. Elementem procesu *forbearance* jest ocena możliwości wywiązania się przez dłużnika z warunków umowy ugody (spłaty zadłużenia w ustalonych terminach). Zawarte umowy typu *forbearance* są na bieżąco monitorowane. Zawarcie umowy typu *forbearance*, zamieniającej warunki umowne z uwagi na trudności finansowe dłużnika, stanowi jedną z przesłanek indywidualnej utraty wartości i skutkuje koniecznością utworzenia odpisów lub rezerw aktualizacjach wartość ekspozycji (rezerw) wynikających z tego faktu.

Kredyty i pożyczki przestają podlegać *forbearance* w przypadku, gdy spełnione są łącznie warunki:

- nastąpiła terminowa spłata przynajmniej 6 rat od zwrotu wierzycelności z obsługi restrukturyzacyjnej,
- upłynęło przynajmniej 19 miesięcy od zwrotu wierzycelności do jednostki przekazującej wniosek.

Przez terminową spłatę na potrzeby *forbearance* rozumie się sytuację, gdy spłata każdej z rat nastąpiła nie później niż 30 dni po terminie spłaty, określonym w harmonogramie umowy restrukturyzacyjnej.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku w portfelu Banku nie występowały ekspozycje podlegające *forbearance*.

33.5.5. Koncentracja ryzyka kredytowego

PKO Bank Hipoteczny definiuje koncentrację ryzyka kredytowego jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania wobec:

- pojedynczych podmiotów lub grup podmiotów, których zdolność spłaty zadłużenia zależna jest od wspólnego czynnika ryzyka,
- grup klientów lub portfeli kredytowych narażonych na jeden czynnik ryzyka.

Bank ocenia ryzyko koncentracji analizując strukturę portfela ze względu na poziom wskaźnika LtV oraz region geograficzny.

Struktura portfela wg LtV

Kredyty i pożyczki wobec klientów wg LtV	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
0% - 50%	1 200 244	175 415	1 957
51% - 60%	781 344	164 727	526
61% - 70%	885 694	172 249	2 622
71% - 80%	916 197	117 886	2 634
powyżej 80%	398 396	92 576	-
Razem brutto	4 181 875	722 853	7 739

Struktura portfela wg regionu geograficznego

Kredyty i pożyczki wobec klientów wg regionu geograficznego	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
mazowiecki	1 136 686	263 152	1 428
małopolsko-świętokrzyski	400 093	85 829	599
wielkopolski	388 689	60 292	839
dolnośląski	386 417	66 281	693
śląsko-opolski	384 907	37 779	493
pomorski	325 765	61 829	867
lubelsko-podkarpacki	323 956	45 337	783
zachodnio-pomorski	231 486	33 472	782
łódzki	203 432	31 653	715
kujawsko-pomorski	174 732	14 785	540
warmińsko-mazurski	116 381	5 531	-
podlaski	109 331	16 913	-
Razem	4 181 875	722 853	7 739

Ze względu na specjalistyczny charakter Banku, w którego model biznesowy wpisane jest ryzyko koncentracji w segmencie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach, Bank przykłada szczególną rolę do monitorowania wartości zabezpieczeń. Dlatego też, szczególną rolę w ustanawianiu minimalnych warunków transakcji stanowi polityka zabezpieczeń w zakresie ryzyka kredytowego. Polityka zabezpieczeń hipotecznych ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażony jest Bank, w tym ustanowienie zabezpieczeń hipotecznych dających możliwie najwyższy poziom odzysku w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych.

33.5.6. Zabezpieczenia

Polityka Banku w zakresie zabezpieczeń kredytowych i ich wyceny uwzględnia regulacje ustaw: o listach zastawnych i bankach hipotecznych, prawo bankowe, ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Dodatkowo, do kwestii zabezpieczeń prawnych odnoszą się zalecenia i rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego, w tym rekomendacja F, S i J oraz zapisy wewnętrznych regulacji bankowych.

Bank posiada i stosuje Regulamin ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego, wydany na podstawie Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o listach zastawnych i bankach hipotecznych, z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji F dotyczącej podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne.

Bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości (BHWN) jest to ustalona przez Bank wartość, która w ocenie Banku odzwierciedla poziom ryzyka związanego z nieruchomością jako przedmiotem zabezpieczenia kredytów oraz służy do określenia kwoty, do jakiej może być udzielony lub nabyty kredyt zabezpieczony hipoteką na danej nieruchomości lub do decyzji, czy wierzycelność zabezpieczona na przedmiotowej nieruchomości może być nabyta przez Bank.

PKO Bank Hipoteczny ustala BHWN w oparciu o ekspertyzę bankowo-hipoteczną wartości nieruchomości, która jest wykonywana z zachowaniem należytej staranności i ostrożności, uwzględniając jedynie te cechy nieruchomości i nakłady konieczne do jej budowy, które będą miały charakter trwały i przy założeniu racjonalnej eksploatacji będą możliwe do uzyskania przez każdego posiadacza nieruchomości. W ekspertyzie, sporządzonej na określonej dacie, udokumentowane są założenia i parametry przyjęte do analizy, proces ustalania BHWN i wynikająca z niego propozycja BHWN. Ekspertyza uwzględnia analizy i prognozy dotyczące parametrów specyficznych dla danej nieruchomości, które mają wpływ na ocenę ryzyka kredytowego, a także czynniki o charakterze ogólnym np.: rozwój liczby ludności, stopę bezrobocia, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Bank jako obowiązkowe prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego bądź nabytego kredytu przyjmuje:

- hipotekę na nieruchomości, wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu,
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką na rzecz Banku.

33.6. Raportowanie ryzyka kredytowego

W Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty na temat ryzyka kredytowego. Raportowanie ryzyka kredytowego obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego Banku.

33.7. Działania zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego

Do podstawowych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym stosowanych w PKO Banku Hipotecznym należą w szczególności:

- minimalne warunki transakcji (maksymalna wartość LTV, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenie, kwota pojedynczego kredytu do wartości BHWN),
- system scoringowy, w tym określone punkty odjęcia (minimalna liczba punktów scoringowych pozwalająca na akceptację transakcji kredytowej),
- limity związane z ekspozycjami kredytowymi klientów Banku – limity określające tolerancję Banku na ryzyko kredytowe wynikające między innymi z Rekomendacji S (takie jak np. akceptowany przez Radę Nadzorczą poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i finansowych do dochodu klienta - Dtl),
- limity kompetencyjne – określające maksymalny poziom uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych wobec klientów Banku, wysokość limitów kompetencyjnych zależy od poziomu podejmowania decyzji kredytowej (w strukturze organizacyjnej Banku),
- minimalne marże kredytowe, uwzględniające koszty ryzyka kredytowego.

Szczególne rolę w ustanawianiu minimalnych warunków transakcji stanowi polityka zabezpieczeń w zakresie ryzyka kredytowego, zgodnie z którą podstawowym elementem ograniczającym straty kredytowe związane z brakiem możliwości klientów do spłaty swoich zobowiązań wobec Banku są zabezpieczenia hipoteczne na kredytowanych nieruchomościach, przy czym Bank kieruje się nadrzędną zasadą, iż zabezpieczenia przyjmowane są tylko jako wsparcie kredytu i nie mogą być wykorzystane jako substytut zdolności klienta do regulowania swoich zobowiązań.

34. Zarządzanie ryzykiem rynkowym

W działalności PKO Banku Hipotecznego występują następujące rodzaje ryzyka rynkowego:

- ryzyko stopy procentowej, definiowane jako ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku,
- ryzyko walutowe, definiowane jako ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji w poszczególnych walutach.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych, m.in. z punktu widzenia dopasowania terminów przeszacowania.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych.

W PKO Banku Hipotecznym ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe podlegają okresowej ocenie istotności, co wynika z modelu biznesowego Banku. Sposób monitorowania oraz narzędzia zarządzania tymi ryzykami będą uzależnione od oceny istotności tych ryzyk.

W obecnej fazie działalności Banku zarówno ryzyko walutowe jak i ryzyko stopy procentowej zostały uznane za nieistotne i niewymagające pokrycia kapitałem wewnętrznym.

34.1. Pomiar i ocena ryzyka rynkowego

34.1.1. Pomiar ryzyka stopy procentowej

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank w szczególności wykorzystuje miarę wrażliwości dochodu odsetkowego (WDO), miarę wrażliwości wartości rynkowej (BPV), testy warunków skrajnych oraz raporty luki przeszacowań.

Wrażliwość dochodu odsetkowego (WDO) jest miarą określającą zmianę dochodu odsetkowego wynikającą ze skokowej zmiany stóp procentowych, a wrażliwość wartości rynkowej (BPV) jest miarą określającą wpływ takiej zmiany na wartość ekonomiczną kapitału. Miary te uwzględniają zróżnicowanie terminów przeszacowań poszczególnych pozycji odsetkowych w każdym z wybranych horyzontów czasowych.

Testy warunków skrajnych (stress-testy) służą do oszacowania potencjalnych strat wynikających z utrzymywanej struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w przypadku wystąpienia sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych. W Banku stosowane są scenariusze hipotetyczne – w których arbitralnie przyjmowane są równoległe przesunięcia krzywych stóp procentowych o ± 50 p.b., ± 100 p.b. i ± 200 p.b.

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym.

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
PKO BANKU HIPOTECZNEGO S.A.
ZA OKRESY ZAKOŃCZONE
30 CZERWCA 2016 ROKU ORAZ 30 CZERWCA 2015 ROKU
(W TYSIĄCACH ZŁOTYCH)**

Zaprezentowany poniżej raport luki przeszacowań obejmuje aktywa i zobowiązania odsetkowe (wrażliwe na zmiany stóp procentowych). Nie ujęto w nich transakcji pozabilansowych oraz funduszy własnych Banku, należności od banków w formie środków na rachunkach bieżących oraz przekroczeń salda w rachunku bieżącym.

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje które nie podlegają wycenie do wartości rynkowej (np. kredyty) ujmowane są w wartościach będących podstawą naliczanych odsetek.

(tys. PLN)	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	>5 lat	Razem
30.06.2016								
Aktywa odsetkowe, w tym:	1 490 574	2 837 061	-	805	2 053	319	-	4 330 812
środki w Banku Centralnym	-	-	-	-	-	-	-	-
papiery wartościowe	151 648	-	-	-	-	-	-	151 648
należności od banków	-	-	-	-	-	-	-	-
należności od klientów	1 338 926	2 837 061	-	805	2 053	319	-	4 179 164
Zobowiązania odsetkowe, w tym:	1 218 610	2 628 753	-	-	-	-	-	3 847 363
zobowiązania wobec banków	672 110	1 898 253	-	-	-	-	-	2 570 363
zobowiązania wobec klientów	-	-	-	-	-	-	-	-
wyemitowane papiery wartościowe	546 500	730 500	-	-	-	-	-	1 277 000
Aktywa z tyt. instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Luka okresowa	271 964	208 308	-	805	2 053	319	-	-
Luka skumulowana	271 964	480 272	480 272	481 077	483 130	483 449	483 449	-

(tys. PLN)	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	>5 lat	Razem
31.12.2015								
Aktywa odsetkowe, w tym:	260 494	508 195	-	-	-	-	-	768 689
środki w Banku Centralnym	-	-	-	-	-	-	-	-
papiery wartościowe	40 488	-	-	-	-	-	-	40 488
należności od banków	9 000	-	-	-	-	-	-	9 000
należności od klientów	211 006	508 195	-	-	-	-	-	719 201
Zobowiązania odsetkowe, w tym:	469 298	30 000	-	-	-	-	-	499 298
zobowiązania wobec banków	469 298	-	-	-	-	-	-	469 298
zobowiązania wobec klientów	-	-	-	-	-	-	-	-
wyemitowane papiery wartościowe	-	30 000	-	-	-	-	-	30 000
Aktywa z tyt. instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Luka okresowa	(208 804)	478 195	-	-	-	-	-	-
Luka skumulowana	(208 804)	269 391	269 391	269 391	269 391	269 391	269 391	-

(tys. PLN)	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	>5 lat	Razem
30.06.2015								
Aktywa odsetkowe, w tym:	274 967	7 686	-	-	-	-	-	282 653
środki w Banku Centralnym	-	-	-	-	-	-	-	-
papiery wartościowe	274 967	-	-	-	-	-	-	274 967
należności od banków	-	-	-	-	-	-	-	-
należności od klientów	-	7 686	-	-	-	-	-	7 686
Zobowiązania odsetkowe, w tym:	-	-	-	-	-	-	-	-
zobowiązania wobec banków	-	-	-	-	-	-	-	-
zobowiązania wobec klientów	-	-	-	-	-	-	-	-
wyemitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa z tyt. instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Luka okresowa	274 967	7 686	-	-	-	-	-	-
Luka skumulowana	274 967	282 653	282 653	282 653	282 653	282 653	282 653	-

34.1.2. Pomiar ryzyka walutowego

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank w szczególności wykorzystuje indywidualne i zagregowane pozycje walutowe oraz testy warunków skrajnych.

Testy warunków skrajnych (stress-testing) służą do oszacowania potencjalnej straty z zajętych pozycji walutowych w przypadku wystąpienia nadzwyczajnej sytuacji na rynku walutowym, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych. W Banku stosowane są scenariusze hipotetyczne – w których przyjmuje się hipotetyczną aprecjację lub deprecjację kursów walutowych (20-procentową oraz 50-procentową).

Wielkość pozycji walutowych dla poszczególnych walut prezentuje poniższa tabela (w tys. PLN).

Pozycja walutowa	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
EUR	(44)	(41)	1
USD	2	1	(19)
CHF	-	-	-
GBP	-	-	-

34.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka rynkowego

Ekspozycja PKO Banku Hipotecznego na ryzyko rynkowe kształtowała się na dzień 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku w ramach przyjętych limitów.

Ryzyko stopy procentowej było niewysokie i zdeterminowane niedopasowaniem terminów przeliczania stóp procentowych aktywów i zobowiązań Banku w najbliższych terminach przeliczania (do 3 miesięcy).

W przypadku ryzyka walutowego, Bank na bieżąco zamyka wszelkie otwarte pozycje walutowe, a istniejące w Banku procedury kontroli i raportowania istotnie ograniczają wpływ zmian kursów walut na wynik finansowy Banku, stąd ryzyko walutowe na dzień 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku było nieznaczące.

Wykorzystanie limitów ryzyka rynkowego wyniosło:

Rodzaj limitu	Formuła kalkulacji limitu	Limit	30.06.2016		31.12.2015		30.06.2015	
			Poziom	Wykorzystanie	Poziom	Wykorzystanie	Poziom	Wykorzystanie
wrażliwość Banku na ryzyko stopy procentowej	$\frac{\sum BPV_i \times 100}{\text{fundusze własne}}$	1,00%	0,05%	4,53%	0,22%	22,32%	0,01%	1,26%
wrażliwość Banku na ryzyko walutowe	$\frac{\sum PW_i }{\text{fundusze własne}}$	1,00%	0,01%	0,95%	0,01%	1,48%	0,01%	0,67%

gdzie:

BPV_i – to tzw. wartość punktu bazowego, czyli wyrażona w wartościach pieniężnych zmiana wartości godziwej instrumentu finansowego, która wynika z równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o jeden punkt bazowy w walucie „i”

PW_i – to pozycja walutowa w walucie „i” wyrażona w PLN

34.3. Raportowanie ryzyka rynkowego

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka rynkowego w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Raporty zawierające informacje o ekspozycji na ryzyko rynkowe oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko przedstawiane są Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami w trybie miesięcznym oraz Zarządowi Banku w trybie kwartalnym.

34.4. Działania zarządcze dotyczące ryzyka rynkowego

Do głównych narzędzi zarządzania ryzykiem rynkowym w PKO Banku Hipotecznym należą:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym,
- limity i wartości progowe na ryzyko rynkowe m.in. na wrażliwość cenową oraz pozycje walutowe,
- określenie dopuszczalnych typów transakcji opartych na stopie procentowej oraz transakcji walutowych.

Bank monitoruje poziom istotności ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego oraz ustanowił poziomy graniczne, po przekroczeniu których dany rodzaj ryzyka rynkowego wpisany zostanie na listę rodzajów ryzyka podlegających pokryciu kapitałem wewnętrznym.

Bank zarządza ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym odpowiednio poprzez dopasowanie struktury terminowej przeliczania oraz struktury walutowej aktywów i źródeł finansowania (hedging naturalny) oraz, w razie potrzeby, stosuje transakcje zabezpieczające (transakcje pochodne).

35. Zarządzanie ryzykiem płynności

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się z zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych.

Bank zarządza ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnio i długoterminowej. Podstawą polityki PKO Banku Hipotecznego w zakresie płynności jest utrzymywanie portfela płynnych papierów wartościowych oraz wzrost stabilnych źródeł finansowania (w szczególności środków pochodzących z emisji listów zastawnych oraz środków pochodzących od podmiotu

dominującego). W ramach zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego i emisję obligacji własnych niezabezpieczonych.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest wkomponowany w proces zarządzania ryzykiem opisany w punkcie 32.2.

Nadzór nad polityką zarządzania płynnością pełni Rada Nadzorcza Banku, która analizuje raporty o poziomie płynności Banku, ponoszonym przez Bank ryzyku płynności, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Rada Nadzorcza zapewnia, by Zarząd podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów oraz zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakresie płynności.

Zarząd Banku nadzoruje proces zarządzania ryzykiem płynności, zatwierdzając zestaw limitów strategicznych określa tolerancję na ryzyko płynności oraz dokonuje, przynajmniej raz w roku, przeglądu, oceny i ewentualnej aktualizacji regulacji wewnętrznych (w tym zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych) oraz informuje Radę Nadzorczą o wynikach przeprowadzonej oceny i realizacji zasad zarządzania ryzykiem płynności. Zarząd podejmuje decyzje co do działań naprawczych, w szczególności w przypadku wystąpienia stanu wysokiego ryzyka utraty płynności Banku oraz przyjmuje plan finansowy, zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad planowania rocznego. W sytuacji wystąpienia potencjalnych problemów płynnościowych Banku Zarząd niezwłocznie informuje Radę Nadzorczą o poziomie płynności Banku, zagrożeniach i podejmowanych działaniach zaradczych oraz nadzoruje, dokonywany przynajmniej raz w roku, przegląd oraz test możliwości pozyskania finansowania, na podstawie którego dokonuje oceny możliwości pozyskania finansowania krótko, średnio i długoterminowego.

Do kompetencji Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP) należy ustalanie limitów wewnętrznych na ryzyko płynności, weryfikacja, nie rzadziej niż raz w roku, poziomu obowiązujących limitów wewnętrznych na ryzyko płynności, formułowanie rekomendacji dotyczących działań mających na celu utrzymanie akceptowalnego poziomu ryzyka płynności w Banku oraz monitorowanie ryzyka płynności na podstawie otrzymanych raportów. KZAP również inicjuje działania mające na celu zabezpieczenie Banku przed ryzykiem płynności, w szczególności w celu realizacji przyjętej w Banku strategii zarządzania ryzykiem bankowym.

Za operacyjne zarządzanie płynnością krótkoterminową jest odpowiedzialne Biuro Skarbu, a za nadzór nad tym działaniem oraz za opracowanie narzędzi pomiaru ryzyka i kontrolę przestrzegania limitów odpowiedzialne jest Biuro Ryzyka.

35.1. Pomiar ryzyka płynności

W Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka płynności:

- kontraktowa i urealniona luka płynności,
- nadwyżka płynności i horyzont przeżycia,
- nadzorcze miary płynności:
 - M1 – luka płynności krótkoterminowej,
 - M2 – współczynnik płynności krótkoterminowej,
 - M3 – współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi,
 - M4 – współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi,
- miara płynności krótkoterminowej:
 - LCR – wskaźnik pokrycia wypływów netto do 1 miesiąca,
- miara stabilnego finansowania:
 - NSFR – wskaźnik stabilnego finansowania netto,
- koncentracja źródeł finansowania,
- testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).

35.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka płynności

Poniżej prezentowane są zestawienia urealnionej luki płynności. W przedziałach do 12 miesięcy skumulowana urealniona luka płynności PKO Banku Hipotecznego wykazywała wartości dodatnie. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów powiększoną o szacowane wpływy z tytułu dostępnego limitu w rachunku bieżącym nad wymagalnymi zobowiązaniami w perspektywie krótko- i średnioterminowej.

	a'vista	0 - 1 miesiąc	1 - 3 miesiące	3 - 6 miesiące	6 - 12 miesiące	12 - 24 miesiące	24 - 60 miesiące	pow. 60 miesiące
30.06.2016								
Urealniona luka okresowa	391 661	(72 398)	(35 463)	(25 001)	20 802	(2 481 852)	(1 071 784)	2 846 446
Urealniona skumulowana luka okresowa	391 661	319 263	283 800	258 799	279 601	(2 202 251)	(3 274 035)	(427 589)
31.12.2015								
Urealniona luka okresowa	5 670	211 731	4 743	5 837	12 289	26 454	(570 265)	303 541
Urealniona skumulowana luka okresowa	5 670	217 401	222 144	227 981	240 270	266 724	(303 541)	-
30.06.2015								
Urealniona luka okresowa	7 076	273 312	41	54	115	256	2 132	(282 986)
Urealniona skumulowana luka okresowa	7 076	280 388	280 429	280 483	280 598	280 854	282 986	-

Poniższa tabela przedstawia rezerwę płynności Banku:

Nazwa miary wrażliwości	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Nadwyżka płynności* w horyzoncie do 1 miesiąca	315 909	130 662	nd.

*Nadwyżka płynności jest to różnica między najbardziej płynnymi aktywami a oczekiwanymi i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym horyzoncie czasowym.

Dotatnia nadwyżka płynności w okresie do 1 miesiąca świadczy o wystarczającym poziomie płynności krótkoterminowej.

W przedstawionym okresie Bank monitorował wszystkie normy płynności określone w uchwale KNF 386/2008 z 17 grudnia 2008 roku. Tabela poniżej prezentuje wartości norm płynnościowych oraz wartości średnie, minimalne i maksymalne od początku okresu:

	wartość na koniec okresu	średnia w okresie	minimum w okresie	maksimum w okresie	nadzorczy poziom minimalny
30.06.2016					
M1	295 533	155 707	40 233	384 526	>0
M2	2,28	1,94	1,29	2,99	>1,0
M3	72,76	48,37	26,12	72,26	>1,0
M4	1,03	1,04	1,02	1,07	>1,0
31.12.2015					
M1	125 869	207 119	43 336	295 867	>0
M2	2,41	35,36	1,74	205,14	>1,0
M3	43,09	159,57	38,48	457,21	>1,0
M4	1,07	57,88	1,07	420,00	>1,0
30.06.2015					
M1	275 518	290 097	275 518	295 867	>0
M2	43,22	90,91	33,48	205,14	>1,0
M3	362,66	228,45	79,89	457,21	>1,0
M4	33,95	164,97	31,10	420,00	>1,0

Wskaźnik pokrycia wypływów netto do 1 miesiąca (LCR) został przedstawiony w poniższej tabeli:

Nazwa miary	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Wskaźnik pokrycia wypływów netto do 1 miesiąca (LCR)	1044%	nd.*	nd.*
Limit nadzorczy wskaźnika LCR	70%	60%	nd.

* Wskaźnik LCR był nieoznaczony z uwagi na brak wypływów netto w terminie do 1 miesiąca (zerowy mianownik).

W badanym okresie Bank nie przekroczył żadnej z norm płynności.

35.3. Analiza bilansu Banku z wyłączeniem pochodnych instrumentów finansowych według terminów zapadalności/wymagalności

Poniższa tabela zawiera aktywa i pasywa Banku przyporządkowane do odpowiadających im terminów rezydualnych wyznaczonych przez wymagalność/zapadalność przepływów pieniężnych. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone według średniego kursu NBP z dnia sprawozdawczego.

Aktywa i pasywa według umownych terminów zapadalności/wymagalności:

	do 1 miesiąca włącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
30.06.2016						
Aktywa						
środki w Banku Centralnym	732	-	-	-	-	732
należności od banków	730	-	-	-	-	730
należności od klientów	12 654	25 304	120 380	708 392	3 314 227	4 180 957
papiery wartościowe	134 995	-	-	8 921	7 732	151 648
pozostałe aktywa	9 163	-	-	2 876	6 488	18 527
Aktywa razem	158 274	25 304	120 380	720 189	3 328 447	4 352 594
Zobowiązania						
zobowiązania wobec banków	1 375	-	2 376 610	199 801	-	2 577 786
zobowiązania wobec klientów	614	-	-	-	-	614
zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych	46 443	199 845	-	1 030 236	-	1 276 524
kapitały	-	-	-	-	486 269	486 269
pozostałe zobowiązania	11 401	-	-	-	-	11 401
Zobowiązania razem	59 833	199 845	2 376 610	1 230 037	486 269	4 352 594

	do 1 miesiąca włącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
31.12.2015						
Aktywa						
Środki w Banku Centralnym	4	-	-	-	-	4
należności od banków	14 812	-	-	-	-	14 812
należności od klientów	2 153	4 776	18 146	112 131	585 449	722 655
papiery wartościowe	39 988	-	-	500	-	40 488
pozostałe aktywa	6 442	-	-	3 261	3 823	13 526
Aktywa razem	63 399	4 776	18 146	115 892	589 272	791 485
Zobowiązania						
zobowiązania wobec banków	-	-	429 516	39 782	-	469 298
zobowiązania wobec klientów	146	-	-	-	-	146
zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych	-	-	-	29 933	-	29 933
kapitały	-	-	-	-	286 029	286 029
pozostałe zobowiązania	6 079	-	-	-	-	6 079
Zobowiązania razem	6 225	-	429 516	69 715	286 029	791 485

	do 1 miesiąca włącznie	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Razem
30.06.2015						
Aktywa						
Środki w Banku Centralnym	-	-	-	-	-	-
należności od banków	7 076	-	-	-	-	7 076
należności od klientów	6	41	170	1 122	6 397	7 736
papiery wartościowe	274 967	-	-	-	-	274 967
pozostałe aktywa	1 852	-	-	-	3 923	5 775
Aktywa razem	283 901	41	170	1 122	10 320	295 554
Zobowiązania						
zobowiązania wobec banków	-	-	-	-	-	-
zobowiązania wobec klientów	-	-	-	-	-	-
zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-
kapitały	-	-	-	-	293 306	293 306
pozostałe zobowiązania	2 248	-	-	-	-	2 248
Zobowiązania razem	2 248	-	-	-	293 306	295 554

35.4. Przepływy kontraktowe środków pieniężnych z transakcji na pochodnych instrumentach finansowych według terminów zapadalności/wymagalności

Na dzień 30 czerwca 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 30 czerwca 2015 roku Bank nie posiadał transakcji pochodnych w portfelu.

35.5. Koncentracja źródeł finansowania

W ramach ryzyka płynności Bank rozpoznaje ryzyko koncentracji źródeł finansowania, polegające na sytuacji w której struktura finansowania staje się podatna na pojedyncze zdarzenie lub jeden czynnik, taki jak znaczne i nagłe wycofanie środków finansowych lub niewystarczający dostęp do nowych środków finansowania.

Model biznesowy Banku zakłada, że ryzyko koncentracji źródeł finansowania w Banku wynika z:

- wysokiego udziału listów zastawnych w strukturze finansowania. List zastawny jest stabilnym źródłem finansowania, ale balonowy charakter wykupu sprawia, że w większości przypadków w chwili wykupu powstaje potrzeba zastąpienia tego finansowania kolejnymi emisjami lub alternatywnym źródłem finansowania,
- finansowania pozyskanego od podmiotu dominującego,
- emisji krótkoterminowych obligacji własnych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę źródeł finansowania Banku:

	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Kapitały własne	11,20%	36,43%	100,00%
Środki od podmiotu dominującego	59,40%	59,76%	0,00%
Emisje listów zastawnych	23,73%	3,81%	0,00%
Emisje obligacji własnych	5,67%	0,00%	0,00%
Razem	100,00%	100,00%	100,00%

Udział finansowania pozyskanego od podmiotu dominującego wyniósł 59,4% i był znaczący. Taki poziom wskaźnika jest zgodny z planem finansowym na obecnym wczesnym etapie działalności Banku i oczekuje się stopniowego zmniejszenia jego poziomu wraz z kolejnymi emisjami listów zastawnych i obligacji własnych. Ryzyko koncentracji ocenia się jako akceptowalne.

35.6. Testy warunków skrajnych (stress-testy płynności)

Testy warunków skrajnych (stress-testy płynności) przedstawiają wpływ wystąpienia skrajnych warunków rynkowych na poziom płynności Banku. Analizy szokowe przeprowadzane są w oparciu o scenariusze hipotetycznych zmian następujących czynników:

- szokowych zmian parametrów rynkowych na rynkach finansowych,
- wpływu skrajnych zmian czynników rynkowych oraz spadków cen na rynku nieruchomości na oczekiwane straty na portfelu kredytów mieszkaniowych,
- wykupu listów zastawnych, wynikającego z przekroczenia norm ustawowych,
- spadku ratingów emisji,
- zmian w kluczowych parametrach wpływających na poziom płynności wyznaczany na podstawie projekcji bilansu Banku.

Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są, w szczególności w:

- monitorowaniu ekspozycji Banku na ryzyko płynności w warunkach skrajnych,
- procesie ustalania limitów wewnętrznych nałożonych na miary ryzyka płynności,
- kontrolowaniu utrzymania płynności, w każdym dniu w trakcie okresu do 30 dni,
- procesie planowania bilansu Banku,
- procesie określania symptomów powodujących powstanie płynnościowych planów awaryjnych Banku,

i prezentowane są na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Testy warunków skrajnych przeprowadzone w oparciu o dane finansowe Banku na 30 czerwca 2016 roku nie wykazały zagrożenia działalności Banku spowodowanej wystąpieniem hipotetycznych skrajnych warunków rynkowych. Bank wykazuje wysoką zdolność przetrwania sytuacji kryzysowej, ze względu na zbilansowaną strukturę finansowania, odległe terminy zapadalności większości pasywów i wystarczający poziom aktywów płynnych.

35.7. Raportowanie ryzyka płynności

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Raporty zawierające informacje o ekspozycji na ryzyko płynności oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko przedstawiane są Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami w trybie miesięcznym oraz Zarządowi Banku w trybie kwartalnym.

35.8. Działania zarządcze dotyczące ryzyka płynności

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności w PKO Banku Hipotecznym są:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności plany awaryjne,
- limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności (krótko-, średnio- i długoterminowe),
- transakcje depozytowe, lokacyjne, pochodne, w tym walutowe transakcje strukturalne, oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

Bank zwraca szczególną uwagę na dopasowanie terminów przepływów w momentach wymagalności znacznych wartościowo pasywów (wykup listów zastawnych).

36. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny i pomiaru, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym realizowany jest na poziomie całego Banku oraz na poziomach poszczególnych obszarów systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym. Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na tworzeniu rozwiązań służących sprawowaniu przez Bank kontroli nad poziomem ryzyka operacyjnego umożliwiającym realizację celów Banku. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdego pracownika Banku w zakresie swoich zadań i obowiązków.

Dla potrzeb związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym Bank gromadzi dane o zdarzeniach operacyjnych, o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane dotyczące wartości kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI) oraz dane dotyczące jakości kontroli wewnętrznej funkcjonalnej.

Biorąc pod uwagę skalę outsourcingu i potencjalny jego wpływ na profil ryzyka operacyjnego, Bank przygotował właściwy proces zarządzania ryzykiem związanym z powierzaniem czynności podmiotom zewnętrznym, m.in. w zakresie obsługi sprzedażowej, posprzedażowej, IT. Zarządzanie tym ryzykiem, realizowane w różnych jednostkach organizacyjnych Banku obejmuje szereg komponentów takich jak wprowadzenie procedury powierzania wykonywania czynności na rzecz Banku, analizę i ocenę ryzyka związanego z powierzeniem podmiotom zewnętrznym

wykonywania czynności na rzecz Banku, ocenę wiarygodności i sytuacji finansowej dostawcy usług, zapewnienie planów awaryjnych Banku jak i dostawcy (zwłaszcza w obszarze IT), właściwe zabezpieczenie interesów Banku w umowie o powierzenie czynności, wymóg posiadania odpowiedniej polisy ubezpieczeniowej przez insourcera, monitorowanie poprawnego wykonywania umów oraz sytuacji insourcerów łącznie z ich okresową weryfikacją, rejestrację incydentów i strat związanych z realizacją usług przez insourcerów.

36.1. Pomiar ryzyka operacyjnego

Pomiar ryzyka operacyjnego w Banku ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka operacyjnego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:

- obliczanie kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem BIA (wymóg BIA),
- testy warunków skrajnych,
- wyliczanie kapitału wewnętrznego.

Samoocena ryzyka operacyjnego obejmuje identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego dla produktów, procesów i aplikacji Banku. Samooceny ryzyka operacyjnego dokonuje się co najmniej raz w roku oraz przed wprowadzeniem w życie nowych lub zmienionych produktów, procesów i aplikacji wykorzystywanych w Banku, z wykorzystaniem:

- zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych,
- wyników inspekcji, postępowań oraz kontroli wewnętrznej funkcjonalnej,
- KRI.

36.2. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego

Monitorowanie ryzyka operacyjnego ma na celu kontrolę ryzyka operacyjnego oraz diagnozowanie obszarów wymagających działań zarządczych.

Bank regularnie monitoruje w szczególności:

- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji oraz limitów strat na ryzyko operacyjne,
- skuteczność i terminowość podejmowanych działań w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
- wartości KRI,
- wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- wyniki testów warunków skrajnych,
- zdarzenia operacyjne i ich skutki.

36.3. Raportowanie ryzyka operacyjnego

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzi się na potrzeby:

- wewnętrzne Banku, w szczególności: Zarządu oraz Rady Nadzorczej,
- instytucji nadzorczych,
- akcjonariuszy i rynku finansowego.

Raportowanie na potrzeby wewnętrzne Banku informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzone jest w cyklach kwartalnych. Raporty kwartalne zawierają w szczególności informacje na temat:

- wyników pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego,
- profilu ryzyka operacyjnego Banku wynikającego z procesu identyfikacji i oceny zagrożeń dla produktów, procesów i aplikacji Banku,
- poziomu ryzyka operacyjnego oraz stosowanych instrumentów zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- działań podjętych celem ograniczenia ryzyka operacyjnego oraz oceny skuteczności podejmowanych działań w celu obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego,
- rekomendacji, decyzji i zaleceń Zarządu.

Raporty kwartalne uwzględniają również informacje na temat ryzyka operacyjnego zidentyfikowanego w ramach czynności zleczonych przez Bank do wykonania podmiotom zewnętrznym, w tym w szczególności do PKO Banku Polskiego S.A.

36.4. Działania zarządcze dotyczące ryzyka operacyjnego

Działania zarządcze podejmowane są w przypadku gdy poziom ryzyka operacyjnego dla samooceny ryzyka, KRI lub skorygowany poziom ryzyka operacyjnego w Banku, osiągnął stan podwyższony lub wysoki.

W przypadku, gdy poziom ryzyka osiągnął stan podwyższony lub wysoki, Bank stosuje następujące podejścia:

- redukcja ryzyka – łagodzenie wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji,
- transfer ryzyka – przeniesienie odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat na podmiot zewnętrzny,
- unikanie ryzyka – rezygnacja z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym podlega systemowi kontroli wewnętrznej obejmującemu:

- przegląd strategii i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- audyt wewnętrzny.

37. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności

W PKO Banku Hipotecznym ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niezastosowania się Banku, pracowników Banku lub podmiotów działających w jego imieniu do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów rynkowych.

37.1. Cel zarządzania ryzykiem braku zgodności

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest:

- utrwalanie wśród klientów, pracowników, partnerów biznesowych i innych uczestników rynku, wizerunku Banku jako instytucji działającej zgodnie z prawem i przyjętymi standardami rynkowymi, godnej zaufania, rzetelnej i uczciwej,
- przeciwdziałanie występowaniu strat finansowych lub sankcji prawnych oraz przypadków utraty reputacji, które mogą być konsekwencją naruszenia przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów rynkowych.

37.2. Identyfikacja i ocena ryzyka braku zgodności

Identyfikacja i ocena zarządzania ryzykiem braku zgodności przeprowadzana jest na podstawie stosowanej w ramach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego metodyki identyfikacji oceny ryzyka braku zgodności dla procesów wewnętrznych.

Identyfikacja i ocena ryzyka braku zgodności dokonywana jest cyklicznie przez tzw. właścicieli procesów wewnętrznych, we współpracy z Biurem Zgodności, Bezpieczeństwa i Obsługi Prawnej i obejmuje w szczególności:

- 1) oszacowanie potencjalnej dotkliwości skutków wystąpienia przypadków braku zgodności w postaci:
 - strat finansowych w szczególności kar administracyjnych lub odszkodowań,
 - utraty reputacji lub wiarygodności.
- 2) przeprowadzenie pogłębionej oceny zgodności przebiegu procesu z przepisami prawa, przy wykorzystaniu informacji na temat ustaleń z kontroli zewnętrznych i audytów wewnętrznych, sformułowanych zaleceń pokontrolnych i stopniu ich realizacji.

37.3. Monitorowanie ryzyka braku zgodności

Monitorowaniem ryzyka braku zgodności obejmuje się:

- 1) wyniki identyfikacji i oceny ryzyka braku zgodności,
- 2) przypadki braku zgodności - przyczyny ich wystąpienia i wywołane skutki,
- 3) działania podejmowane przez Bank w ramach:
 - zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - realizacji zaleceń po audytach wewnętrznych, kontrolach funkcjonalnych oraz kontrolach zewnętrznych,
 - dostosowania do nowych przepisów prawa i standardów postępowania,
 - realizacji rekomendacji Biura Zgodności, Bezpieczeństwa i Obsługi Prawnej,
- 4) ocenę skuteczności funkcjonowania mechanizmów kontroli związanych z ograniczaniem ryzyka braku zgodności,
- 5) wybrane obszary związane ze specyfiką działalności banku hipotecznego podlegające cyklicznym testom zgodności przeprowadzanym przez Biuro Zgodności, Bezpieczeństwa i Obsługi Prawnej.

37.4. Raportowanie ryzyka braku zgodności

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka braku zgodności odbywa się w cyklach kwartalnych. Odbiorcami raportów są: Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu, Finansów i Ryzyka Rady Nadzorczej. Raporty zawierają między innymi informacje na temat:

- 1) wyników identyfikacji i oceny ryzyka braku zgodności,
- 2) przypadków materializacji ryzyka braku zgodności w Banku i sektorze finansowym,
- 3) najważniejszych zmian otoczenia regulacyjnego oraz uwarunkowań wynikających z aktywności zewnętrznych organów nadzoru i kontroli,
- 4) wyników kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Banku,
- 5) najważniejszych działań podejmowanych w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz realizacji zaleceń po kontrolach zewnętrznych.

W Banku przyjęta została zerowa tolerancja na ryzyko braku zgodności co oznacza, iż Bank koncentruje swoje działania na zapobieganiu przypadkom materializacji tego ryzyka.

38. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, przy określonym poziomie tolerancji na ryzyko, iż poziom ryzyka podejmowanego przez Bank związanego z rozwojem działalności biznesowej może zostać pokryty posiadanym kapitałem w określonym horyzoncie czasowym. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących norm nadzorczych i określonego w Banku poziomu tolerancji na ryzyko, proces planowania kapitałowego, w tym polityki dotyczącej źródeł pozyskiwania kapitału.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmuje:

- Filar I: minimalne wymogi kapitałowe określone w przepisach,
- Filar II: kapitał wewnętrzny, wyznaczony za pomocą modeli własnych Banku, dla rodzajów ryzyka uznanych za istotne.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, kapitału na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku.

Podstawę prawną procesu oceny adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 30 czerwca 2016 roku stanowią:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwane dalej „Rozporządzenie CRR”),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (zwane dalej „Ustawą Makroostrożnościową”).

Proces adekwatności kapitałowej jest opisany w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi zmieniająca Dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (dalej zwana

„Dyrektywą CRD”). W przeciwieństwie do Rozporządzenia CRR oraz Ustawy Makroostrożnościowej, które obowiązują bezpośrednio, Dyrektywa CRD została zaimplementowana do prawa krajowego w trybie aktualizacji Prawa bankowego.

Proces zarządzania adekwatnością kapitałową Banku obejmuje:

- identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych istotnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- monitorowanie, raportowanie, prognozowanie i limitowanie adekwatności kapitałowej,
- dokonywanie alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe, segmenty klienta dla celów analiz rentowności,
- wykorzystywanie narzędzi wpływających na poziom adekwatności kapitałowej (w tym: narzędzi wpływających na poziom funduszy własnych, skalę pomniejszeń funduszy własnych oraz wysokość portfela kredytowego).

Bank rozpoczął działalność operacyjną dnia 1 kwietnia 2015 roku i od momentu uruchomienia poziomu adekwatności kapitałowej Banku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej limitów nadzorczych.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku łączny współczynnik kapitałowy Banku wyniósł 17,9%.

38.1. Fundusze własne dla potrzeb adekwatności kapitałowej

Fundusze własne Banku na potrzeby adekwatności kapitałowej zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR.

Fundusze własne Banku składają się wyłącznie z funduszu podstawowego Tier 1 (CET 1).

Poniższa tabela przedstawia skład funduszy własnych Banku :

FUNDUSZE WŁASNE BANKU	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Fundusze podstawowe Tier 1 (CET 1)	480 041	282 811	289 766
fundusze zasadnicze, w tym:	499 994	300 002	300 000
kapitał zakładowy	500 000	300 000	300 000
kapitał z aktualizacji wyceny	(6)	2	-
korekta okresu przejściowego	(1)	(1)	-
zyski/ (straty) zatrzymane	(13 973)	(1 377)	(1 377)
straty za bieżący rok obrotowy	-	(12 596)	(5 317)
wartości niematerialne i prawne	(5 828)	(3 176)	(3 265)
dodatkowe korekty wartości aktywów wyceniane według wartości godziwej	(151)	(41)	(275)
Fundusze uzupełniające Tier 2	-	-	-
RAZEM FUNDUSZE WŁASNE	480 041	282 811	289 766

38.2. Wymogi w zakresie funduszy własnych (Filar I)

Zgodnie z obowiązującym od dnia 1 stycznia 2014 roku Rozporządzeniem CRR Bank wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych dla następujących rodzajów ryzyka:

- 1) z tytułu ryzyka kredytowego – metodą standardową,
- 2) z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej (CVA) – metodą standardową,
- 3) z tytułu ryzyka rozliczenia i dostawy – metodą standardową,
- 4) z tytułu ryzyka operacyjnego – metodą wskaźnika bazowego (BIA),
- 5) z tytułu ryzyka rynkowego (tylko walutowe) – metodami podstawowymi.

Na łączny wymóg w zakresie funduszy własnych Banku składają się wymogi kapitałowe z tytułu ryzyk określonych w punktach 1 i 4. Wymogi z tytułu punktów 2, 3 i 5 były zerowe z powodu braku pozycji objętych tymi wymogami (brak transakcji oraz pozycja walutowa nieprzekraczająca wartości progowej).

Poniższa tabela prezentuje wymogi w zakresie funduszy własnych Banku z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka:

Wymogi kapitałowe	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Ryzyko kredytowe	209 166	45 717	1 202
Ryzyko rynkowe	-	-	-
Ryzyko operacyjne	4 950	1 618	1 618
łączny wymóg kapitałowy	214 116	47 335	2 820
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	17,9%	47,8%	822,0%
Współczynnik kapitału Tier 1 (T1)	17,9%	47,8%	822,0%
łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	17,9%	47,8%	822,0%

Poziom aktywów ważonych ryzykiem (*Risk weighted assets, RWA*) na potrzeby wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł:

Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Ekspozycje detaliczne	1 988 799	515 052	10 059
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	610 045	42 925	109
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	7 190	8 154	3 908
Ekspozycje wobec instytucji	-	-	-
Inne pozycje	8 541	5 329	948
Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	2 614 575	571 460	15 024

38.3. Współczynnik dźwigni finansowej (*leverage ratio*)

Bank monitoruje poziom dźwigni finansowej (*leverage ratio*), obliczany zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Poziom wskaźnika wyniósł odpowiednio:

Dźwignia finansowa	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Współczynnik dźwigni finansowej (LR)	10,6%	29,9%	97,5%

38.4. Kapitał wewnętrzny (Filar II)

PKO Bank Hipoteczny wyznacza kapitał wewnętrzny zgodnie z:

- Rozporządzeniem CRR,
- Dyrektywą CRD,
- Prawem bankowym.

Kapitał wewnętrzny to szacowana kwota kapitału, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

Kapitał wewnętrzny w PKO Banku Hipotecznym jest obliczany na pokrycie każdego z istotnych rodzajów ryzyka:

- ryzyka kredytowego (w zakresie ryzyka niewypłacalności),
- ryzyka płynności,
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka biznesowego (uwzględniającego ryzyko strategiczne).

Materializacja ryzyka zmian makroekonomicznych, ryzyka kapitałowego, ryzyka modeli oraz ryzyka braku zgodności znajduje odzwierciedlenie w oszacowaniach kapitału wewnętrznego na pokrycie rodzajów ryzyka: kredytowego, operacyjnego i biznesowego.

Bank cyklicznie monitoruje istotność poszczególnych rodzajów ryzyka odnoszących się do działalności Banku.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka jest ustalany zgodnie z metodami określonymi w przepisach wewnętrznych Banku.

Bank przyjmuje ostrożne podejście do agregacji ryzyka i nie wykorzystuje efektu dywersyfikacji. Na dzień 30 czerwca 2016 roku wysokość relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego Banku utrzymywała się na poziomie powyżej zarówno limitu ustawowego, jak i wewnętrznego Banku.

38.5. Ujawnienia (Filar III)

Bank ogłasza w cyklu rocznym informacje dotyczące w szczególności zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej zgodnie z:

- Rozporządzeniem CRR,
- Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- Rekomendacją M dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, która została wydana przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Szczegółowe informacje o zakresie ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawiera dokument Polityka informacyjna PKO Banku Hipotecznego w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu, udostępniony na stronie internetowej Banku (www.pkobh.pl).

ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY

39. Zdarzenia następujące po dniu kończącym okres sprawozdawczy

W dniach 4 lipca 2016 roku oraz 19 lipca 2016 roku PKO Bank Hipoteczny nabył w ramach podpisanej w dniu 17 listopada 2015 roku z PKO Bankiem Polskim S.A. Umowy Ramowej Sprzedaży Wierzytelności portfele wierzytelności z tytułu kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie w kwocie 1.029.009 tys. PLN.

Od 1 lipca 2016 roku PKO Bank Hipoteczny SA przeprowadził siedem emisji obligacji o łącznej wartości 434.500 tys. PLN.

W dniu 1 lipca 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego PKO Banku Hipotecznego o kwotę 200.000.000 PLN, tj. do kwoty 700.000.000 PLN poprzez emisję 200.000.000 nowych akcji zwykłych imiennych serii C o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda. Akcje zostały objęte i opłacone przez PKO Bank Polski S.A. W dniu 28 lipca 2016 roku podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku

23.08.2016 r.	Rafał Kozłowski	Prezes Zarządu (podpis)
23.08.2016 r.	Jakub Niestuchowski	Wiceprezes Zarządu (podpis)
23.08.2016 r.	Marek Szcześniak	Wiceprezes Zarządu (podpis)

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

23.08.2016 r.

Tomasz Rynkowski
Dyrektor, Główny Księgowy Banku

.....
(podpis)